

Září

*Podzim už zlátné
na stromech
sem tam listem.
A vzduch a dech
jak po říznutí čistém
jitří vše nenávratné.*

*Když zadýchali jsme si
tváře a jak na sklo
tiskli pak ústa svých stíny,
snad prasklo.
Jeřabiny,
za koho krvácíte kdesi?*

Oldřich Mikulášek

ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE

Usnesení č. 6 ze Zasedání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 26. 03. 2015

Návrh usnesení

Zastupitelstvo městyse:

- určuje ověřovateli zápisu Ing. Dokulila a Mgr. Smrčka,
- schvaluje program zasedání zastupitelstva městyse,
- schvaluje podmínky Smlouvy č. 14209113 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životního prostředí a Rozhodnutí o poskytnutí dotace z Ministerstva životního prostředí Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10, Identifikační číslo EDS 115D222005994, Identifikační číslo EIS: reg. č. IS SFZP 14209113 včetně příloh na akci CZ.1.02/3.2.00/14.25721 Snížení energetické náročnosti ZŠ Budišov a pověřuje starostu jejich podpisem.

Petr Piňos starosta, Josef Ondráček místostarosta

Usnesení č. 7 ze Zasedání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 28. 05. 2015

Návrh usnesení

Zastupitelstvo městyse:

- určuje ověřovateli zápisu Hanu Klímovou a Pavla Tesaře,
- schvaluje program zasedání zastupitelstva městyse,
- bere na vědomí zápis z jednání Rady městyse č. 10–14,
- schvaluje záměr prodeje pozemku p. č. st. 689 a pozemku p. č. 4434/12,
- schvaluje rozpočtové úpravy č. 2, 3, 4/2015,
- bere na vědomí rozsudek Krajského soudu v Brně 17 Co 418 / 2013-217 odvolacího soudu ve sporu s městem Třebíč,
- bere na vědomí právní rozklad podaný zplnomocněnou právní kanceláří JUDr. Oldřicha Chudoby,
- bere na vědomí uhrazení soudních nákladů – podíl městyse Budišov a chybějící část za Bono Publico Budišov o. p. s., již je zakladatelem,
- schvaluje udělení plné moci JUDr. Oldřichu Chudobovi, č. osvědčení 1584 k zastupování podání dovolání ve sporu vedeném proti městu Třebíč,
- uděluje plnou moc Ing. Milanu Bočkovi, nar. 11. 10. 1955 k zastupování městyse Budišov pro jednání u soudů ve věci sporu proti městu Třebíč.,
- ukládá orgánům Bono Publico o. p. s. a městyse Budišov účetní dořešení plateb.

Petr Piňos starosta, Josef Ondráček místostarosta

Usnesení č. 8 ze Zasedání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 29. 06. 2015

Návrh usnesení

Zastupitelstvo městyse:

- určuje ověřovateli zápisu RNDr. Zdeňka Macháta a Rudolfa Matouška,
- schvaluje program zasedání zastupitelstva městyse,
- bere na vědomí zápis z jednání Rady městyse č. 15–16,
- schvaluje záměr prodeje rybníka Motouz p. č. 3550/14 a st.723, k. ú. Budišov,
- schvaluje rozpočtové úpravy č. 5/2015,

- bere na vědomí zprávu Finančního výboru o financování projektu na zateplení ZŠ,
- schvaluje úpravu Jednacího řádu s platností od 1. 7. 2015,
- schvaluje Závěrečný účet za rok 2014 a Zprávu o přezkoumání hospodaření městyse za rok 2014 bez výhrad,
- schvaluje Účetní závěrku ke dni 31. 12. 2014,
- schvaluje podmínky Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo č. 01/15 mezi městysem Budišov a I. Vyškovskou stavební společností, s. r. o. a pověřuje starostu jeho podpisem,
- ukládá připravit proškolení řidičů o parkování automobilů v Budišově, zodpovídá RNDr. Machát, Mgr. Ležáková, Ing. Kliner, p. starosta, p. místostarosta, termín do příštího zastupitelstva.

Petr Piňos starosta, Josef Ondráček místostarosta

Parkování v městyse Budišov

Na základě podnětů občanů, týkajících se parkování aut na silnicích v městyse Budišov, rozhodlo zastupitelstvo městyse o vytvoření dopravní komise, která by se tímto problémem hlouběji zabývala a přinesla nápady a doporučení k řešení stávající situace.

Komise se seznámila se situací v problematických místech městyse Budišov a aktuální stav i možnosti řešení prokonzultovala s pracovníky Policie ČR a též se školitelem autoškoly. Komise navrhla při řešení parkování následující postup:

Osvětu občanů, týkající se správných zásad parkování (článek ve zpravodaji, beseda se školitelem autoškoly, *)

Upozorňování špatně parkujících řidičů formou lístečků za stěrače s upozorněním na nesprávné parkování,

Restrikce formou přivolání hlídky policie ČR k vozidlům porušujícím dopravní předpisy o parkování.

Pravidla a předpisy

V úvodu je určitě vhodné zmínit potřebné termíny a kapitoly z pravidel silničního provozu, které řeší stání v ulicích a které mají vztah k problémům v naší obci. Pravidla silničního provozu jsou upravena zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. K tomuto zákonu bylo dále vydáno několik vyhlášek a změn, upravujících pravidla provozu. V dalším textu se vychází z aktuálně platného znění tohoto zákona.

Důležité termíny

Zastavit znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu.

Stát znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení.

Hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky.

Přechod pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou.

Znění zákona týkající se stání

§ 25 odst. (1)

Řidič smí zastavit a stát jen

- a) vpravo ve směru jízdy **co nejbliže k okraji pozemní komunikace** a na jednosměrné pozemní komunikaci vpravo i vlevo,
- b) v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace; nedojde-li k ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, smí v obci řidič vozidla o celkové hmotnosti nepřevyšující 3500 kg zastavit a stát kolmo, popřípadě šikmo k okraji pozemní komunikace nebo zastavit v druhé řadě.

§ 25, odst. (3)

Při stání musí zůstat **volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy**; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.

§ 27, odst. (1)

Řidič nesmí zastavit a stát:

- ... c) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a **ve vzdálenosti kratší než 5 m před nimi**,
- d) na křižovatce a ve vzdálenosti **kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní**; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru „T“ na protější straně vyústějící pozemní komunikace,
- ... k) ve vzdálenosti **kratší než 5 m od začátku a konce vodorovné dopravní značky „Podélná čára souvislá“** nebo nástupního ostrůvku tam, kde by mezi touto dopravní značkou nebo nástupním ostrůvkem a vozidlem nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m,
- ... r) **na silniční vegetaci**, pokud to není povoleno místní úpravou provozu na pozemní komunikaci,
- s) na jiných místech, **kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích**, zejména jízda ostatních vozidel.

Úseky, kde je zakázáno stát či zastavit, mohou být dále vyznačeny i podélnými čarami na krajnici vozovky, případně na obrubníku vedle vozovky:

Žlutá podélná čára souvislá označuje úsek, kde je zakázáno zastavení a stání.

Žlutá podélná čára přerušovaná označuje úsek, kde je zakázáno stání.

Komentáře

Zajímavý je zejména bod s) § 27, odst. (1) – je třeba počítat s tím, že i když vozidlo stojí na místě, kde neporušuje žádný jiný bod pro zákaz stání (tj. stojí víc jak 5 metrů od hranice křižovatky či od přechodu pro chodce, na vozovce zbyly dva pruhy široké více než 3 metry), může i takto umístěné vozidlo např. bránit ve výhledu ostatním vozidlům natolik, že ohrožuje bezpečnost provozu a **nemělo by tedy na tomto místě stát**.

Dále lze zmínit, že je samozřejmě zakázáno stání vozidla před vjezdem a stání na chodníku (musí zůstat volný průchod pro chodce).

Problematická místa – aktuální stav a řešení

1. Křižovatka u Václava

Velice problémová oblast v centru městyse, sdružující několik kritických míst. Velice často je vidět vozidlo stojící přímo u sochy, případně před hospodou, či na místní komunikaci vedle hospody. Problematičnost je způsobena i nejsilnějším provozem automobilů, kol i chodců.

V této oblasti lze jednoznačně uplatnit **§ 27, odst. (1) písm. d)** o zákazu stání na křižovatce a 5 metrů od jejích hranic. Ve všech uvedených případech se tak řidiči dopouštějí přestupku proti pravidlům. Vozidla lze bezpečně odstavit na parkovišti u úřadu městyse.

Protože nejnebezpečnější je odstavení vozidla přímo u sochy, kde brání ve výhledu do křižovatky, komise navrhla umístit na sloup elektrického vedení u sochy ceduli s nápisem „Pozemek městyse, prosím neparkovat“.

2. Místní komunikace kolem mateřské školy

Dalším místem, kde často stojí vozidla, je zejména část komunikace přilehlá k pozemku mateřské školy. Současný stav je nepříjemný zejména pro cyklisty, kteří musí objíždět často i několik automobilů za sebou a přitom jim hrozí střet s protijedoucím vozidlem. Velice často lze vidět stojící vozidlo i u lékárny.

Na všechny tyto situace lze uplatnit **§ 25, odst. (3)** – při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy. Proto se všichni řidiči, kteří zde nechají stát auto, dopouští opět přestupku. Je možné auta odstavit na parkovišti u úřadu městyse.

Toto pravidlo lze použít na všechny místní komunikace v městysi, protože žádná z nich není širší než 6 metrů.

3. Křižovatka místní komunikace k bytovkám a silnice III. třídy k ZD Budišov

Na toto místo lze opět použít **§ 27, odst. (1) písm. d)** o zákazu stání na křižovatce a 5 metrů od jejích hranic.

4. Silnice III. třídy k ZD Budišov

Na parkování v tomto místě lze uplatnit opět **§ 25, odst. (3)**, protože při stání je zbylá šířka vozovky menší než 6 metrů. V poslední době se zde situace zlepšila a auta vesměs parkují mimo silnici. Pro odstavení vozidel lze navíc využít i příjezdovou komunikaci k přečerpávací stanici kanalizace.

5. Ulice kolem hřiště

Na této místní komunikaci lze v okolí kabin TJ Sokol parkovat i podélně, protože v tomto místě je komunikace širší než 8 metrů a po zaparkování vozidla zde zůstanou dva pruhy minimálně 3 metry široké.

6. Parkování u prodejny U Pavlasů

V tomto místě nelze oficiálně vytvořit parkoviště ani odstavnou plochu, protože výjezd z tohoto by byl v bezprostřední blízkosti křižovatky místní komunikace se silnicí II. třídy. Místo tedy lze použít pro parkování pouze neoficiálně.

7. Přechod u školy

V tomto místě se většinou s nesprávně parkujícími vozidly nesetkáme, považujeme však za vhodné toto místo zmínit a připomenout, že se nesmí stát 5 metrů před přechodem.

Protože je komunikace v tomto místě širší než 6 metrů, měl by správně být uprostřed přechodu ostrůvek, případně by měl být správně osvětlen. Situace na tomto přechodu bude pravděpodobně řešena v podobě vhodného šrafování na vozovce tak, aby se opticky zúžil a nebyl širší než 6 metrů. Vhodné řešení bude samozřejmě konzultováno s pracovníky Policie ČR.

Závěr

Komise apeluje na řidiče parkující v městysi, aby dodržovali zásady slušného chování a ohleduplnosti vůči ostatním účastníkům silničního provozu a respektovali dopravní předpisy. Zamezí tak zbytečné tvorbě situací, ohrožujících bezpečnost provozu na komunikacích v městysi, při nichž by mohlo dojít k havárii a následné újmě na zdraví občanů.

*RNDr. Zdeněk Machát, Veronika Ležáková,
zastupitelé pověřeni řešením dopravní problematiky v Budišově*

*) Pozn. red.: Článek ve zpravodaji je tímto splněn, beseda po vyhlášení a plakátech proběhla (za účasti 8 občanů) 27. srpna 2015.

Spokojenost občanů s životem v obci

Vedení městyse Budišova přijalo nabídku Soukromé střední odborné školy a Středního učiliště, s. r. o., Třebíč. V rámci projektu „My to umíme“ studenti vytvořili dotazník, který zjišťuje názory občanů z různých oblastí života v obci. Rada a zastupitelstvo tuto iniciativu přivítaly, neboť je velmi užitečné znát názory svých voličů.

Šetření probíhalo ve dnech 4. a 5. května 2015 a poté studenti vyhodnotili výsledky vyplněných dotazníků. Těch bylo 137, což je 12 % všech obyvatel Budišova a 14 % všech oprávněných voličů městyse. To se již blíží nejnižším účastem ve volbách a je to výrazně více, než je běžný průměr při obdobných průzkumech. S trochou nadsázky to lze považovat za malé referendum, které má však výhodu v tom, že u některých otázek nebyly určeny jednoznačné odpovědi. Nevýhoda je naopak v tom, že někdy ty odpovědi byly značně rozmanité a leckdy i svérázné.

Anketa slouží především představitelům městyse, ale kompletní (dost rozsáhlé) výsledky jsou k nahlédnutí na úřadě městyse pro všechny občany Budišova. Do minulého čísla zpravodaje se již výsledky nedostaly, ale zde předkládáme podstatnou část odpovědí s výběrem všech použitelných výsledků, přičemž u množství velmi různých odpovědí byly vybrány ty s četností většinou větší než 3.

Bylo celkem 27 otázek, které uvádíme v pořadí dotazníku, jen 26. otázku jsme nechali nakonec, neboť velmi dobře shrnuje výsledky celého šetření. Je vždy uveden počet odpovědí, od 5. otázky uvádíme i přesné její znění. *Kurzívou je uveden komentář redakce.*

A. Základní informace

1. Pohlaví dotazovaných

52 mužů (38 %), 85 žen (62 %).

V celém Budišově je 49,8 % mužů a 50,2 % žen. Ženy lze patrně lépe zastihnout v místě bydliště.

2. Věk dotazovaných

Mezi 18 a 26 lety 15 (11 %), 27–45 let 48 (35 %), 46–65 let 35 (26 %), nad 65 let 39 (28 %).

Průměrný věk v Budišově byl k 1. lednu 2015 40,6 let.

3. Nejvyšší dosažené vzdělání

Základní 16 (12 %), vyučen(a) s maturitou 51 (37 %), střední škola s maturitou 53 (39 %), vysokoškolské 17 (12 %).

4. Délka bydlení v obci

Od narození 46 (34 %), více než 20 let 49 (36 %), více než 10 let 22 (16 %), méně než 10 let 17 (12 %), méně než rok 3 (2 %).

B. Spokojenost se službami

5. Jak jste spokojeni se současnou úrovní služeb, které jsou poskytovány ve Vaší obci? (1 velmi dobrá, 2 dobrá, 3 nemohu posoudit, 4 podprůměrná, 5 nedostatečná)

Spokojenost s úrovní služeb	průměrná známka	1+2	4+5
Odvoz a likvidace odpadků	1,69	118	10
Úprava zeleně a veřejných prostranství	1,91	111	9
Osvětlení	2,07	100	17
Možnosti sportovního využití	2,09	96	12
Tradiční oslavy a svátky v obci	2,14	98	15
Zimní údržba komunikace v majetku obce	2,20	95	17
Veřejný pořádek	2,30	94	15
Práce obecního úřadu (matrika, finanční úřad)	2,34	76	14
Možnosti společenského setkávání	2,42	77	22
Oprava a údržba veřejných budov	2,56	75	28
Práce stavebního úřadu	2,61	58	21
Stav vozovek a chodníků	2,94	43	45

Odpadky a sport obdržely pětku od jediného účastníka ankety, údržba budov se nezdá nedostatečnou žádnému účastníku. Nejméně jedniček získaly vozovky a chodníky a je to jediná (!) služba, se kterou jsou občané spíše nespokojeni (4+5). Ostatní služby jsou hodnoceny kladně (1+2).

V této otázce došlo k nepřesnosti. Odpověď „nemohu posoudit“ (známka 3) měla být vyjmuta z hodnocení, neboť významně ovlivnila ty odpovědi, u nichž mnoho účastníků nehodnotilo. Tak práce obecního a zejména stavebního úřadu dostala výrazně nižší známku, než byla hodnocena. Proto jsou v tabulce uvedeny i známky 1+2 (kladné hodnocení) a 4+5 (záporné hodnocení). Je zřejmé, že nejlépe je hodnocena likvidace odpadků, v níž Budišov dlouhodobě zaujímá přední místa v hodnocení v rámci sdružení Skládky odpadu TKO. Úprava zeleně po rozsáhlé revitalizaci získala též přední místo.

Naopak stav vozovek a chodníků je na posledním místě. Jedná se zejména o chodníky, zlepšení jejichž stavu má zastupitelstvo v plánu jako hlavní prioritu na další období. Místní komunikace bude také třeba zlepšit, a co se týká silnic, zde představitelé obce jednají se správou silnic, která zajistila rekonstrukci části hlavní silnice a zbytek se plánuje na příští rok. Pro ostatní silnice budou zastupitelé jednat dále se správou silnic, neboť nemají jinou možnost kvalitu silnic v majetku Kraje Vysočina nějak ovlivnit.

C. Informovanost občanů

6. Je informovanost obyvatel o dění ve Vaší obci podle Vašeho názoru dobrá?

Ano 59, spíše ano 58, spíše ne 10, ne 6 (slyší špatně rozhlas), nevím 4.

Zde je výsledek jednoznačně kladný, co se týče toho rozhlasu, u nás u hlavní silnice jej slyšíme jen občas, ale s internetem to jde.

7. Jaký způsob informování o dění ve Vaší obci Vám nejvíce vyhovoval? (max. 3 možnosti)

Místním rozhlasem 87, e-mailem 47, na internetových stránkách 41, místním tiskem 29, informační tabulí 16, SMS 13.

Internet již (ačkoliv jen o 1 hlas) předstihl místní rozhlas, a to se nyní ještě připravuje aktualizace internetových stránek. Nelze opominout i celkem dobrý výsledek našeho zpravodaje (jiný místní tisk nemáme), přestože při čtvrtletní periodicitě s měsíční uzávěrkou nemůže být dostatečně aktuální. Překvapivě poslední místo obsadily SMSky, přestože jeho aktuálnost je nejvyšší. Ale nejsou takové možnosti obrázků a vůbec podrobností včetně možnosti výstupu. Zdá se, že kromě zlepšení kvality místního rozhlasu, který ještě pořád bude sloužit, bude nejlepší zaměřit se na možnosti e-mailu, který asi bude do budoucna nejvhodnějším médiem pro šíření aktuálních informací bez ohledu na to, kolik kolem nás projede traktorů.

D. Životní prostředí

8. Třídíte odpad?

Ano 129, ne 8.

No comment.

9. Uvítali byste v obci další kontejnery na tříděný odpad?

Ano 72, ne 65.

Téměř polovina občanů by více kontejnerů uvítala, jen by bylo třeba najít další umístění. Vzhledem k ostatním obcím se však zdá, že počet kontejnerů je dostatečný.

10. Využíváte dalších typů kontejnerů – pro bioodpad, elektroodpad, ošacení?

Ano 96, ne 41.

11. Co by dále mohla udělat obec pro odpadové třídění?

Odpovědi nic 48 a nevím 32 tvořily výraznou většinu, jinak nejvíce oslovených bylo pro více kontejnerů 20, více bio kontejnerů 7 a kontejnery v dosažitelnosti 5. Ostatní odpovědi byly v menšině. Na krátkou otevírací dobu ve sběrném dvoře si stěžovali jen 4 účastníci a vozit odpad týdně by chtěli jen 3.

E. Doprava obce

12. Jakým způsobem nejčastěji cestujete?

Autem 100, autobusem 20, vlakem 17.

13. Vyhovuje Vám intenzita vlakových spojů?

Ne 39, ano 15, vlakovou dopravu nevyužívá 54, 29 by uvítalo více spojů s lepší návazností.

14. Vyhovuje Vám intenzita autobusových spojů?

Ne 46, ano 24, autobusovou dopravu nevyužívá 43, 24 by zvýšilo spoje odpoledne z práce.

Intenzita a doba dopravních spojů spíše nevyhovuje, což určitě ovlivňuje počet těch, kteří hromadnou dopravu nevyužívají. Jenže, vlakovou regionální dopravu mají představitelé obcí jen malou možnost ovlivnit, vlaky bohatě sponzoruje kraj a již nemá v úmyslu věnovat na ně více prostředků. Autobusy dostávají dotace od obcí, avšak jsou to takové částky, že se vyplatí hlavně pro dojíždějící školní mládež, kde se zdá dopravní obslužnost dostačující, pracující vzhledem k velmi různým pracovním dobám budou asi využívat více individuální dopravu.

F. Služby obce

15. Poskytli byste základní škole finanční a materiální podporu?

Ano 41, ne 96.

16. Vyhovuje Vám kapacita v místní mateřské škole?

Ano 40, spíše ne 27, ne 5, nemohu posoudit 65.

Většina dotazovaných evidentně neměla děti v předškolním věku, takže odpovědi nejsou moc vypovídající.

17. Je dostupnost zdravotní péče vyhovující?

Spíše ano 58, ano 47, ne 6, spíše ne 2, nemohu posoudit 24.

Máme v městyši poměrně dobře obsazené zdravotní středisko a zástupci městyse se průběžně zatím úspěšně snaží tyto služby udržet, což se v nebyvale příznivém hodnocení těchto služeb plně odrazilo.

G. Kultura

18. Je ve Vaší obci dostatečné kulturní využití?

Ano 64, ne 73. Dotazovaní by uvítali divadla, výstavy, kino, něco pro děti.

Je pravdou, že kulturních akcí by v městyši mohlo být více, ale pokud se uspořádá nějaký koncert, výstava, nebo divadlo (kromě představení místních ochotníků), je návštěva zpravidla ubohá, leckdy je diváků méně, než účinkujících.

19. Využíváte služeb obecní knihovny?

Ano 37 (2× ročně, 1× za měsíc), ne 100.

20. Jak byste upravili otevírací dobu obecní knihovny a proč?

Odpovědi „nic, nevím, vyhovuje, nevyužívám, nenavštěvuji, nijak, mám knihy doma, je mi to jedno, ano“ bylo 120 (!). Jednou týdně navrhuje 9, delší otevírací dobu 8 dotazovaných.

V dnešní době se čte velmi málo knih, je moc dalších podnětů. Navíc jsou knihy mnohem více dostupné (vzpomínáte si na ranní fronty o knižních čtvrtcích?) jak v obchodech, na internetu i u známých.

21. Využíváte služby pošty ve Vaší obci?

Ano 96 (balíky, složenký, SIPO, zasílání dopisů), velmi málo 31, vůbec 10 („pracuji v jiném místě a vyřizují tam“).

Udržet poštu v Budišově a zejména její odpolední otevírací dobu stálo představitele obce nemálo úsilí a bude třeba udržet poměrně dobré služby pošty v městyši, přestože význam pošty postupně klesá (e-mail, Skype, mobily, internet), ne náhodou je zasílání dopisů uvedeno na posledním místě. Kolik napíšete dopisů na papír za rok?

22. Jak byste zlepšili služby v obci Budišov?

Odpovědi nevím, nic, nijak, vyhovující, spokojený, je tu všechno a těžko říct čítaly 79, což je opravdu hodně. Kulturu a spoje by zlepšilo 6 dotazovaných, 5 požadovalo bankomat, chodník 6, ostatní byly v počtu 3 až 4.

H. Závěr

23. Co se Vám ve Vaší obci líbí?

Zámek 17, všechno 14, kostel 9, nevím 9, životní prostředí 8 (!), klid a pořádek 7, hospody 4 a restaurace 3, zámek, park a kostel 5, starost o obec 5, nic 5, příroda 4, klid 4, dalších 22 otázek mělo 1 až 3 odpovědi.

24. Co se Vám na Vaší obci nelíbí?

Nic a nevím celkem 38, silnice 12, úprava chodníků 9, zámek 9, nedostatek spojů 7, kultura 5, chodníky 4, dětské hřiště u školky 4. Ostatních 26 mělo četnost mezi 1 a 3. Nelíbí se vesměs chování občanů: Neukázněná mládež, chování občanů obce, chování lidí, mladí jezdí jako blázni, pobudové na nádraží, pobíhající psi, zaparkovaná auta, celkem 16.

Zde opět „vítězí“ doprava, silnice a chodníky, což bude úkolem zastupitelů pro další období. Chování občanů vedení obce těžko změní.

25. Co nejvíce ve Vaší obci postrádáte?

Odpovědi nic 40 a nevím 11 navozuje pocit, že zde toho tolik nechybí. Ale přece: Kulturní akce, kultura 10, kino 6 (kultura celkem 16), dětské hřiště 7, cokoliv pro děti 6 (pro děti celkem 13), bankomat 7, dopravní spoje 4, spořitelna 4, koupaliště 4. Dalších 22 odpovědí mělo četnost 1 až 3, opět chodníky 3 a silnice 3.

Co se týče kultury (až na to kino, to se asi nepodaří), dopravy, cest a chodníků, to vše bude po skončení oprav ve škole hlavní prioritou zastupitelů. I dětská hřiště se budou řešit, jen co skončí práce na škole, které jsou vlastně také „cokoliv pro děti“. Úprav se dočká především hřiště pod základní školou, ale na to u školky (minulá otázka) také dojde. Bankomat by byl velmi potřebný, ale to závisí jen na bankovních ústavech, zástupci obce nemají možnost toto řešit, koupaliště by Budišov potřeboval, je v územním plánu a bude i v novém, ale realizace je v dnešní době velmi složitá.

27. Co si myslíte, že by mělo zastupitelstvo obce řešit především?

Nic 7, všechno 8, nemohu posoudit 6 a nevím 23 (celkem 44), silnice, chodníky, osvětlení 27, úložiště jaderného odpadu 8, škola, školka 8, doprava 5, spokojenost občanů 5 (?), pohledávky 4. Dalších 33 odpovědí se vyskytlo jednou nebo dvakrát, nejzajímavější odpověď byla „určitě by se mělo něco řešit“.

Opět silnice, chodníky, úložiště, doprava, to vše musí a bude zastupitelstvo řešit, škola a školka se řeší zrovna v této době, pohledávky (zejména v nájemném) se řeší rovněž.

Úložiště jaderného odpadu se řeší průběžně podle referenda a možností daných obcím zákonem.

26. Jak jste spokojeni s životem ve Vaší obci?

Velmi spokojen(a) 32, vcelku spokojen(a) 93, ani spokojen(a), ani nespokojen(a) 10, spíše nespokojen(a) 1 (slovy jeden), velmi nespokojen(a) 1 (slovy jeden).

Celkové hodnocení překvapilo nás v redakci i nás v radě. Jen dva nespokojení (1,5 % !!!) a 91 % spokojených, to je povzbudivé. Zastupitelstvu však nyní přísluší úkol zvýšit počet velmi spokojených na úkor těch spokojených vcelku, případně nerozhodnutých (dva nespokojenci se najdou všude).

Průzkum tedy ukázal, že občané Budišova jsou s životem v městysi vcelku spokojeni. Odhalil i nedostatky, které je v rámci možností obecního rozpočtu třeba řešit a zastupitelé mají v plánu se na ně zaměřit (potvrdil správnost směřování úsilí zástupců městyse) a přinesl i některé další podněty, které budou přínosné pro další činnost zastupitelů. Takový průzkum by byl vhodný vždy po nových komunálních volbách, aby se jeho výsledky daly zapracovat do programu nového zastupitelstva. Studentům školy děkujeme.

Za redakci BZ a Radu MB sestavil Ladislav Dokulil

UPOZORNĚNÍ VŠEM ODBĚRATELŮM PLYNU V BUDIŠOVĚ

V důsledku změny distributora plynu v bývalém Sdružení pro plynofikaci Budišovsko **budou všichni odběratelé plynu v Budišově potřebovat sepsat smlouvy** s novým distributorem (majitelem plynovodu) QUANTUM, a. s. o připojení k distribuční síti.

Smlouvy o dodávkách plynu, které mají odběratelé sepsány s dodavatelem plynu, zůstávají v platnosti a tímto se nemění (každý odběratel plynu musí mít dvě smlouvy).

Sepisování smluv s firmou QUANTUM probíhá v současné době.

V tomto případě se nejedná o nepovolený podomní prodej.

Zástupci firmy Quantum:

Ing. Milan Gazárek

Petra Baráková

Jaromír Formánek

ZPRÁVY

Noblesní stará dáma nespěchala

Vždy, když Budišovem projede historický vlak, je to událost. Mnozí se v duchu mají možnost vrátit do doby mládí a zároveň se nabízí jedinečná příležitost, jak se těchto skvostů doslova dotknout.

Tentokrát dne 6. června projely Budišovem historické lokomotivy hned dvě. Ta první, T 478 1010, svižně přijela s několika vagóny od Studence kolem poledne a po krátké zastávce pokračovala stejným tempem směrem na Velké Meziříčí. Nutno dodat, že možnosti se tímto vlakem svést využilo hodně zájemců, kteří na jeho příjezd čekali již v předstihu.

V odpoledních hodinách se budišovské nádraží zaplnilo lidmi, kteří netrpělivě očekávali příjezd druhé, asi o 40 let starší lokomotivy 354 195. Táhlé houkání dalo tušit, že se již blíží a nic nebrání tomu, aby se předvedla v celé své kráse. Nestalo se tak.

Zřejmě díky zpoždění parní lokomotivy stály na stejné koleji proti sobě dva vlaky. Budišovský motoráček jel správně podle jízdního řádu. Parní lokomotiva zahoukala a začala i s vagony couvat až k výhybce, kterou bylo nutno přehodit, aby se vlaky minuly.

Po chvíli parní lokomotiva vjela pomalým tempem na peron. Motorový vlak, jež tlačil dopředu jízdní řád, mezitím odjel. Teď nastal ten pravý okamžik, kdy si mohli všichni onu krasavici prohlédnout. Ta mezitím odfukovala a užívala si obdivu.

Zapískání výpravčího dalo tušit, že čas odjezdu se blíží. Cestující nastoupili, lokomotiva si znovu odfoukla a rozjela se. Až za posledním vagonem bylo možno spatřit, že jí zezadu pomáhá jedna z mladších lokomotiv, nutno dodat, že to nikomu nevadilo.

Nedaleko za nádražím se najednou celý vlak zastavil. Lokomotiva začala znovu odfukovat, jakoby nabírala sílu, a po chvíli se opět pomalu rozjela. Záviděl jsem v té chvíli cestujícím, zažili něco nevídaného. Během častějšího zastavování starší dámy si z oken vagonů měli možnost prohlédnout okolní krajinu kolem trati – žádný spěch. Japonský rychlovlak by možná tudy projel rychlostí kolem 603 km/hod, budišovské nádraží by se asi, při této rychlosti, jevilo jako jakási čmouha.

Nádraží mezitím osiřelo. Jeho budova dodnes neztratila své kouzlo (podle dobových fotografií chyběly jen muškáty v oknech).

Dnešní projetí dvou historických vlaků jakoby vlilo nádraží živou vodu a nelze si než přát, aby i se, navzdory nepřízni dnešní doby i nadále stávalo svědkem našich odjezdů a příjezdů.

Karel Pavlíček

O pohár starosty městyse Budišov

V červnu 2015 uspořádalo SDH Míhoukovice soutěž dětských družstev a 26. července proběhl závod 2. ročníku Třebíčské okresní ligy O pohár starosty městyse Budišov, který pořádalo SDH Budišov, ze kterého přinášíme několik obrázků.

MLADONOVICE	17.32
KOSTRAN	18.00
JAROMERICE n.R.	18.00
VICART	18.00
BACICE	18.00
STAREC	18.00
PETRMICE	18.00
CHLUM	18.00
NARAMEC	18.00
SKOLJ	18.00
MYSLIBORICE	18.00
LITOMY	18.00

BUDISOV	22.02
HROTOVICE	18.00
KAMENNA	18.00
MYSLIBORICE	18.00
STAREC	18.00
JAROMERICE n.R.	20.00
MYSLIBORICE	18.00
BACICE	18.00
RADONIN	18.00
NARAMEC	21.11

Oběma organizacím patří dík za vzornou reprezentaci Budišova.

Jménem rady městyse starosta Petr Piňos, foto Karel Pavlíček

Nový duchovní správce budišovské farnosti

V sobotu 1. srpna 2015 zažila budišovská farní zahrada slavnost připomínající farní dny. Předcházela jí mše svatá, na níž se farníci loučili s dosavadními dočasnými správci farnosti P. Pavlem Kloučkem a P. Jiřím Jenišem, aka P. Juris, kteří dojížděli z Osové Bítýšky. Přítomen byl i P. Václav Knotek, který občas vypomáhal v Budišově. Přivítán byl také nový administrátor, kterým je právě od 1. srpna P. Jiří Polach, kterého někteří znají už z jeho působení v Pyšelu.

Mše sv. v Budišově 1. srpna 2015

P. Pavel

P. Juris

P. Jiří

Budišovští farníci

Starosta se starostkou

P. Jiří & P. Jiří

Hudba

Otec Jiří Polach sloužil svou první nedělní mši svatou v neděli 2. srpna a svou upřímností si hned získal srdce budišovských farníků. Doufejme, že se zapojí i do kulturního a veřejného života v městysi.

R. D. Mgr. Jiří Polach

Narozen 16. září 1978, pochází z Charvátské Nové Vsi (část města Břeclav, farnost Břeclav-Poštorná.

V roce 1996 absolvoval Střední školu polygrafickou v Olomouci.

V letech 1996–98, 2005–06 a 2010–11 se připravoval ke kněžství. Mezitím pracoval jako tiskař v tiskárně Moraviapress v Břeclavi, jako mistr tisku v tiskárně v Brně, pomáhal v pohořelické tiskárně CPI Moravia books, byl manažerem výroby v nakladatelství Mladá fronta, a. s. Dodnes vydává knihy pod svým jménem.

Po absolvování Teologické fakulty v Olomouci se stal pastoračním asistentem na Biskupství brněnském, kde pracoval v knihovně a archivu.

V sobotu 10. července 2012 byl vysvěcen v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně na jáhna. Působil ve farnostech Tvarožná a Blažovice.

29. června 2013 přijal v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně kněžské svěcení a 30. června sloužil v Břeclavi-Poštorné primiční mši sv. Od téhož dne byl ustanoven farním vikářem ve farnostech Měřín a Uhřínov.

Od 10. října 2014 je excurrando administrátor v Pyšelu a od 1. srpna 2015 administrátor ve farnosti Budišov u Třebíče.

Má rád hudbu téměř všech žánrů a sám hraje na několik nástrojů. Věnoval se squash, florbalu, potápění a motocyklům, dnes již jen „hře gentlemanů“ (hcp 34).

Více informací o novém administrátorovi naleznete na jeho osobních internetových stránkách www.jiripolach.cz.

S použitím zpravodaje Blažovický poutník 1/2013 a připomínek P. Jiřího zpracoval

Ladislav Dokulil

Radost nejenom budišovských žen a jejich příznivců

Na parketu Pod Hrázkou se během let uskutečnilo nespočet dýňobraní, čarodějnic a v posledních letech i Mikulášů. Je to výsledek nadšení a obětavosti budišovských žen a jejich příznivců. Všechny tyto akce přinášejí radost nejenom velkému množství diváků, kteří se mnohdy stávají i účastníky programu, ale i samotným ženám, což je odměna za jejich obětavost.

V letošním parném létě se budišovské ženy dočkaly radosti, o kterou usilovaly již delší dobu. Přály si zbudovat důstojný stánek pro muzikanty na parketu Pod Hrázkou. Tímto stánkem se stala krytá dřevěná pergola, která nahradila původní maringotku.

Snad pro zajímavost několik technických údajů, dá-li se to tak nazvat. Materiál – dřevo na obvodové a nosné trámy a krycí palubky – věnoval městys Budišov. Návrh a jeho samotná realizace (jež byla započata v půli července) je dílem stolařského mistra Vojtěcha Vostála. Samotné ženy se podílely na nátěrech (zde nutno vyzdvihnout sponzorský dar na barvy). Svou troškou do mlýna přispěli i budišovští hasiči. Ti vyhloubili jámy, do kterých zabetonovali nosné betonové patky s kovovými úchytkami.

Všichni se sešli 8. srpna Pod Hrázkou, kde se vztyčovaly obvodové a nosné trámy a Vojtěchu Vostálovi, za vydatné pomoci jeho syna, nic nestálo v cestě, aby mohl začít šroubovat na kostru z trámů připravené palubky. Datum pouťové zábavy 15. srpna, kdy mělo být vše hotovo, se rychle blížilo. Díky nezměrnému úsilí se vše stihlo a skupina Band Yak Pes se stala první kapelou stojící na prknech, která znamenají svět.

Třešnickou na dortu bylo 21. srpna slavnostní přestřižení pásky za účasti starosty obce Petra Piňose, místostarosty Josefa Ondráčka a všech, kdo ke zdárnému dokončení díla jakkoli přispěli. Ve svém krátkém projevu starosta obce ocenil aktivitu budišovských žen a slavnostní přípitek provázela jeho slova – ať se daří a zbudované dílo ať slouží!

Během pohoštění, které slavnostní atmosféru jen podtrhlo, budišovské ženy vyslovily přání, aby vedlejší maringotku sloužící k občerstvení v blízké budoucnosti čekal stejný osud jako tu pro muzikanty.

Karel Pavlíček

Výstava drobného zvířectva

Letošní výstava drobného zvířectva o pouti patřila k těm výstavám, které byly slabší jak obesláním vystavených zvířat, tak navštíveností výstavy z řad chovatelů. Výstavu shlédlo 206 dospělých návštěvníků. Menší počet vystavených zvířat lze přičíst velkým vedrům, která výstavě předcházela. Mnozí vystavovatelé svoje zvířata ještě v pátek odhlašovali v obavě z úhynu v důsledku tepla. Vystaveno bylo 58 králíků 7 plemen, 90 holubů 15 plemen a 75 kusů okrasné a vodní drůbeže 22 plemen. V soutěži o putovní pohár městyse Budišova v odbornosti králíků zvítězil Ing. Jaromír Dobrovolný z Rudíkova, druhé místo obsadil Josef Valíček ze Sedlece, třetí Josef Coufal z Třebíče. V odbornosti holubů zvítězil Miroslav Novotný ze Smrku, druhé místo obsadil Josef Prudík z Dolních Heřmanic, třetí byl Pavel Řiháček z Moravských Budějovic.

V odbornosti drůbeže zvítězil Alois Sedlák z Budišova, druhé místo obsadil Bohumil Durda z Kněžic, třetí mladý chovatel Adam Glovacz z Budišova. Dalším výborným kolekcím a jednotlivým zvířatům byly uděleny sborem posuzovatelů čestné ceny. V odbornosti králíků získali čestnou cenu František Břínek mladší a i starší, oba z Domamile, Josef Hort ze Sedlece, Josef Dobrovolný z Třebíče a mladý chovatel Martin Chadim ze Sedlece. V odbornosti holubů Josef Diviš z Třebíče, Miroslav Novotný ze Smrku a Pavel Řiháček z Moravských Budějovic. V odbornosti drůbeže čestné ceny získali Bohumil Durda z Kněžic a Josef Dobrovolný z Třebíče, který získal dvě ceny.

V důsledku malé návštěvnosti loňské podzimní výstavy holubů v listopadu se výbor organizace rozhodl, že v letošním roce se tato výstava konat nebude.

Josef Dobrovolný

Základní škola Budišov do nového školního roku

foto Stanislav Bačák

1. září šli žáci budišovské školy do nově upraveného objektu. Stavbu čeká v listopadu kolaudace a zvenku nevypadá vůbec špatně.

K budišovské škole se poté vrátíme v příštím čísle zpravodaje, kdy se budeme věnovat vyhodnocení celé akce.

Budišovský zámek jinak IV

Pořádání jakékoli akce pod širým nebem je vždy závislé na počasí. Stejně tak tomu bylo i u Budišovského zámku jinak IV. Předpověď počasí na sobotu 5. září nevěstila nic dobrého – chlad a občasné dešťové přeháňky. Nakonec se nikdo nezlobil, že až na chlad, který se blížil s nastupujícím večerem, se tentokrát předpověď nesplnila.

I v letošním roce byl program celého odpoledne bohatý, takže si mohl každý vybrat. Při vstupu na nádvoří čekaly na návštěvníky lavičky kryté velkými stany a především stánky s ručně vyráběnými šperky, malovanými tričky, keramikou, perníčky a občerstvením počínaje míchanými a dalšími nápoji, konče pečeným masem a douzovanými klobásami. K poslechu hrála hudební skupina Duha Band. Po nádvoří běhali malí hrdinové z filmů a pohádek, jejichž obličejové změnila sadou štětečků a barviček výtvarnice Drahomíra Maloušková.

Jedním z vrcholů bylo pódiové vystoupení Gym klubu JOLLY. Obdiv byl umocněn ztíženými podmínkami, kdy se jevištěm stal děvčatům vlhký písek na nádvoří. Obdiv sklídili i talentovaní žáci „Lidušky“ z Náměště nad Oslavou.

Se svojí troškou do mlýna přispěly i budišovské ženy a jejich příznivci. V rámci letošního (již 16.) dýňobraní doslova vyzdobily louku za kašnou a především zámecký vodní (dnes vyschlý) příkop množstvím objektů z dýní a jiných plodů. Nejlepší nápady byly v průběhu odpoledne po zásluze odměněny.

Nebylo to jenom zámecké nádvoří, ale i zámecký park, který nabízel k vidění historickou i soudobou hasící techniku. Úspěšní budišovští šipkaři umožnili zájemcům vyzkoušet si svůj um v hodů šipkou na terč. Po delší době se znovu otevřely dveře zahradnického domku, a to zdařilou výstavou fotografií Stanislava Bačáka Budišov včera a dnes. Kolem uměleckého kováře Františka Netrdy, který krotil rozžhavené železo ve výhni, bylo živo. Prezentace jeho díla byla důkazem, že když se to povede, tak to stojí za to.

Nejenom návštěvníky na nádvoří, ale i v samotném zámku, kde probíhaly prodloužené prohlídky, vyděsil rachot zbraní, granátů a dým, který stoupal k obloze. Jak se později ukázalo, nehořel zámek, ale to 115. pěší skupina airsoft úspěšně zlikvidovala skupinu překupníků drog.

V samotném závěru se mnozí těšili na losování tomboly, jejíž hlavní cenou bylo sele. S nastupující tmou se díky nasvětlení ukázal zámek v celé parádě. V jedné chvíli se rozsvítilo okno rybářského salonku ve druhém patře zámku a zanedlouho se v něm objevili dva hráči na dechové nástroje. Ozvaly se slavnostní fanfáry, které celé odpoledne uzavřely a zároveň zvaly na příští jubilejní Budišovský zámek jinak V.

Atmosféru celé akce ilustrují následující snímky. Některé z fotografií, které Stanislav Bačák prezentoval na zmíněné výstavě, otiskl náš zpravodaj v příloze čísla 3/2014.

Karel Pavlíček

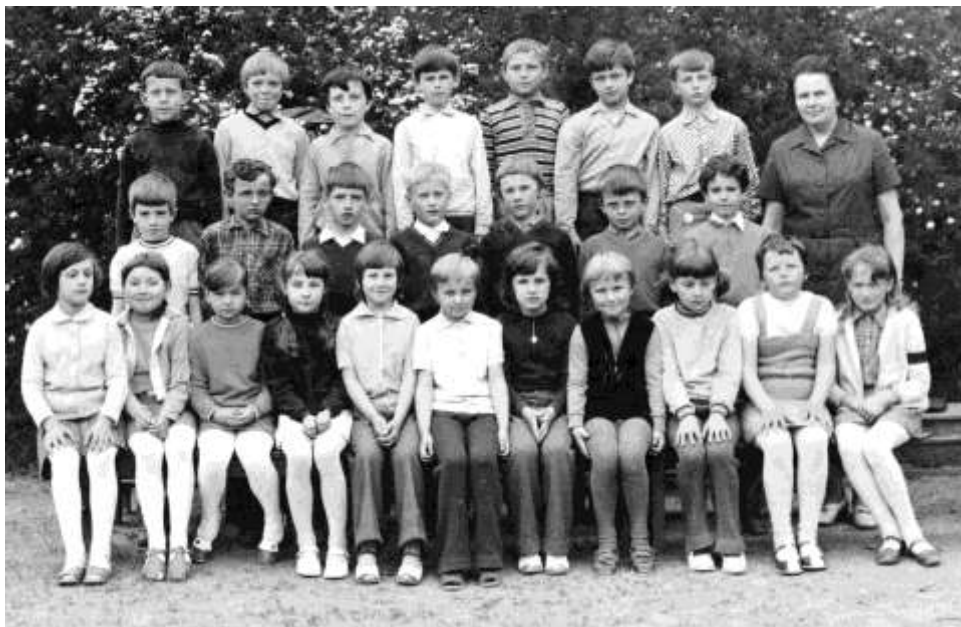
Slova o sobě nejsou sprostá ani slušná, to teprve slova užitá v konkrétní řeči takovou hodnotu nabývají – slova být sprostá nedokáží, potřebují k tomu člověka, který je použije, nebo naopak zneužije.

Petr Hruška

Z HISTORIE

Z budišovské školy XXIV (ročník 1965)

III. třída, 1972/73

První řada, sedící zleva:

Jindra Kršková; Jitka Dokulilová; Stanislava Mahelová; Jana Dobrovolná; Dagmar Pospíšilová; Marie Žáková; Božena Teplá; Vlasta Votavová; Marcela Karasová; Zdena Dufková a Eva Janová

Prostřední řada, stojící zleva:

Lubomír Krejčí; Pavel Klíma; Jaroslav Hort; Jaroslav Vít; Miroslav Ujčák; Jaroslav Rousek a Jaroslav Drbálek

Horní řada, zleva:

Karel Machát; Miloš Zezula; Petr Syrový; Petr Horký; Dalibor Hort; Leoš Hort; Jan Jurka a Marie Kazdová – učitelka

Spolužáky určili Jiřina Nováková (roz. Benešová), Dalibor Hort a Pavel Klíma

VII. B, 1977/78

Sedící zleva: Dana Šulerová; Jindra Dvořáková; Jiřina Benešová; Jitka Večeřová; Ladislava Zádilská; Eva Křížová; Dana Šabacká; Miroslava Chytková; Helena Tasovská; Lenka Chalupová; Emílie Chytková a Dana Kršková

Stojící zleva: Miroslav Komínek; Jaroslav Vít; Petr Hort; Alois Mejzlík; Petr Horký; Josef Mašek; Jan Jurka; Josef Nestr; Jaroslav Kořínek; Petr Klusáček; Vladimír Kupský; Dalibor Hort; Vladimír Šula; Stanislav Vávra; Jaromír Böhm; Josef Klusáček; Rostislav Široký; Pavel Klíma a Ludmila Svobodová

Nad nimi: Eduard Rambousek – učitel

IX. B, červen 1980

Sedící zleva, učitelé: František Stonáček; Antonín Jaroš; Pavla Šoukalová; Eduard Rambousek; Milan Boček; Miloslava Pospíšilová; Marie Holasová; Marie Bočková a Miloš Vávra

Stojící zleva: Miroslav Komínek; Rostislav Široký; Josef Nestr; Petr Klusáček; Jaroslav Kořínek; Jan Jurka; Vladimír Kupský; Stanislav Vávra; Dana Šabacká; Dalibor Hort; Eva Křížová; Josef Mašek; Helena Tasovská; Jiřina Benešová; Emílie Chytková; Jaroslav Vít; Ladislava Zádilská; Ludmila Svobodová; Pavel Klíma; Jitka Večeřová; Dana Šulerová a Dana Kršková

Fotografie boční lodě kostela Nanebevzetí P. Marie a sv. Gotharda

archív Bohumíra Macháta

Z historie Hodova

První písemná zmínka o obci Hodov je z roku 1349, kdy patřila panství tasovskému. Toho roku se Jan z Tasova zřekl větší části vsi s příslušenstvím ve prospěch Beneše z Meziříčí a menší část, šest lánů, prodal Ondřeji z Okarce. Jan a Vítoslav z Hodova koupili roku 1365 od Zdeňka ze Šiborova dvůr v Šiborově. Díl meziříčský s lesem „Hodovské ochozí“ odstoupil 1371 Jan mladší z Meziříčí Janovi staršímu z Meziříčí a jeho dědicům. Před rokem 1416 náležel Hodov (s celým meziříčským panstvím) Lackovi z Kravař.

Kolem roku 1460 patřil Hodov Janovi z Pernštejna, jenž proslul tím, že od hodovských neoprávněně vybíral desátky, které měl dostávat budišovský farář. Hodovští byli za to dáni r. 1459 do církevní klatby, té však byli zbaveni hned následujícího roku. V době klatby neměli hodovští právo na křesťanský pohřeb ani pohřbívát na křesťanském hřbitově, a tak se pohřby konaly za vesnicí v místě na Krchůvku, dnes zalesněném. Podle jedné verze pověsti v té době řádl mor, na který prý v Hodově zemřelo mnoho obyvatel. Bohatí zaplatili faráři desátek a mohli být křesťansky pohřbeni na hřbitově v Budišově, chudí na desátek neměli a museli být pohřbeni na Krchůvku. Podle druhé verze pověsti za ten jeden rok, co byli hodovští vyobcováni z církve, v Hodově nikdo nezemřel, tudíž není na Krchůvku nikdo pohřben. Pravda je, že roku 1459 v českých zemích skutečně řádl mor, ale jak to bylo doopravdy, již se nikdy nedozvíme, vše se skrývá v šeru dávných věků.

Roku 1552 prodali páni z Perštejna ves Hodov s celým meziříčským panstvím Zikmundovi Heldtovi z Kmentu, vdova po Heldtovi, Alina Meziříčská z Lomnice, se znovu provdala za Václava Berku z Dubé, jenž vlastnil i budišovské panství. Berkové z Dubé a Lipého r. 1579 odloučili Hodov od vzdáleného meziříčského panství a připojili jej k bližšímu panství budišovskému.

O smutných časech hodovských obyvatel v době robot se můžeme dočíst v publikaci Vlastivěda moravská (napsal páter Augustýn Kratochvíl r. 1907) – Roboty v Hodově r. 1750. Sedláci robotovali 6 dní s dvěma koňmi, půllánici 3 dny s dvěma koňmi a čtvrtlánici 3 dny pěšky. Roboty se vykonávaly špatně, místo s koňmi se přicházelo s koněm a volem, anebo se pracovalo „pěšky“, práce trvala 10 hodin denně. Patentem z r. 1775 byla robota snížena, přesto povinné roboty a daňové zatížení byly značně vysoké. K panskému majetku v Hodově náleželo 93,64 ha lesa a 4 ha luk a polí. Z hodovské hospody se vrchnosti odvádělo 12 zlatých, z domků 7 zlatých.

Na začátku 17. století měl Hodov 33 domů. R. 1642 stály pusté 4 grunty, z nichž 2 již od r. 1602. R. 1749 bylo v obci 41 domů, číslo 35–41 bylo nově vystavěno na obecních pozemcích. R. 1790 měl Hodov 49 domů, v kterých žilo 390 obyvatel, r. 1890 bylo 84 domů s 533 obyvateli a r. 1900 tu bydlelo v 83 domech 520 českých katolických obyvatel. V r. 2006 má Hodov 289 trvale žijících obyvatel.

Dne 9. října 1895 vypukl v čísle 38 požár a zachvátil 12 domů, 1 domek, 9 výměnkářských chalup a 13 stodol plných obilí. Jednoho dubnového dne r. 1904 kolem 9. hodiny večerní uhořel blesk do stavení Jana Chyby; vyhořel celý Chybův dům a vedlejší dům Františka Večeře. R. 1880 zase způsobily škodu kroupy. R. 1897 byl v Hodově založen Sbor dobrovolných hasičů.

Škola byla dostavěna r. 1817 jako jednotřídní, přestavěna a rozšířena na dvoutřídní r. 1888. Roku 1818 dostával učitel 50 zlatých 33 krejcarů ze školního fondu, koledy 9 krejcarů, od sedláka celkem 7 zlatých 4 krejcare, po dvou snopech žita, měl 1 měřici pole na „Blatech“, od vrchnosti 8 sáhů dříví a v první třídě po 1 krejcaru, ve druhé po 2 krejcarech. V r. 1857 bylo žáků 91, r. 1907 144; do Hodova byla také přiškolena obec Rohy. Knihovna žakovská měla kolem r. 1907 163 svazků, učitelská 85 svazků. Stará škola sloužila svému účelu až do konce června roku 1949, 1. září 1949 byla zahájena výuka v nově postavené škole. Stará škola stávala na návsi, kde se dnes nachází pohostinství a pošta.

Na návsi se nachází i kaple se zvonící pocházející z r. 1818. V kapliče najdeme oltář se sochou sv. Jana Nepomuckého v životní velikosti. Socha byla původně polychromová a datuje se do 40. let 18. století. Až do doby, kdy byla postavena kaplička (t. j. do roku 1818), bývala socha umístěna volně venku na návsi. Jejím autorem je pravděpodobně Martin Ignác Jelínek a meziříčská dílna Františka Alexandra Jelínka. Zvon pro hodovskou kapličku byl odlit r. 1869 v Brně u Hilera a vážil 39 kg. Za 1. světové války (r. 1917) byl odevzdán k válečným účelům a po válce ho nahradil obyčejný ocelový zvon, který ovšem za čas praskl. Místo něho byl odlit v Brně p. E. Manouškem nový zvon. Ten byl posvěcen 4. září 1927, jenže za 2. světové války jej nacisté použili k válečným účelům. Po válce hodovští zase pořídili nový zvon a ten slouží dosud. R. 1999 byla kaplička opravena a pořízeno automatické zvonění na elektrický pohon. Před kaplí dříve ležel v zemi kámen s vytesanou klečící postavou od neznámého autora.

Další vyprávění vztahující se k 1. světové válce se váže k tzv. Smejkalovu kříži. Na tom místě se začátkem války loučili mladí manželé Smejkalovi, když pan František Smejkal musel narukovat. Bohu slíbili, že když se opět šťastně shledají, postaví na tomto místě po válce kříž jako poděkování. Paní Anežka Smejkalová si prý v kostele vyprosila ochranu svého muže a ten se opravdu po skončení války šťastně vrátil domů. R. 1919 postavili Smejkalovi kamenný kříž u silnice na Budišov. Staří Smejkalovi byla zbožná rolnická, pracovitá a spořádaná rodina.

Stará pečeť Hodova měla nápis: PECET DIEDINI HODOWA se znakem rolníka držícího kalich a opírajícího se o radlici. Nová pečeť Obecní úřad Hodova je opatřena tímž znakem.

Obci patřil kolem r. 1907 špitál a sušárna lnu (pazderna), jež se nacházela u silnice na Oslavičku nedaleko tzv. Šulova kříže. Byl to menší přízemní objekt z nepálených cihel s hliněnou podlahou, uvnitř měl pec na sušení lnu. Při těchto činnostech hrozilo nebezpečí požáru, proto se pazderny stavěly za vesnicí. Pazdernické práce zde byly po roce 1907 ukončeny a budova sloužila do r. 1946 jako obydlí chudých nepřízpůsobilých lidí. V r. 1965 byla hodovská pazderna, v té době již úplně zchátralá, zbořena.

K obecnímu majetku náležela v 19. století obecní kovárna, na ní byl posledním obecním kovářem Václav Klusáček. Kovářské práce v ní byly ukončeny před r. 1880 a budova následně prodána rolníku Václavu Zejdovi, který ji přestavěl a využíval k obytným a hospodářským účelům. Přestavěná bývalá obecní kovárna byla r. 2013 zbořena; stávala na horním konci vesnice směrem na Oslavičku a mívala č. 49.

Všechny živnosti provozované v Hodově jsem uveřejnil v Budišovském zpravodaji č. 2/2010, v této práci na ně nemám prostor, proto zde uvádím jen nejznámější z doby

1. republiky: Kovářství Antonín Vrba, Hodov 72, Krejčovství Alois Hort, Hodov 83, další známé živnosti v Hodově byly: Nábytkové stolařství František Svoboda, Pohostinství Jan Šula, Hodov 63, Rybníčkův obchod se smíšeným zbožím a Večeřův obchod také se smíšeným zbožím.

Na návsi stojí také pomník obětem první a druhé světové války. V druhé světové válce položili život dva rodáci z Hodova: Horký František, syn železničáře Aloise Horkého, který hrdinně padl jako podporučík anglického letectva 3. 11. 1942. Jeho bratr Alois Horký, radiotelegrafista a zaměstnanec našeho rozhlasu pro zahraničí v Brně, byl zatčen gestapem v březnu 1941 a vězněn na Pankráci, v Berlíně Straubingu a Ichterhausenu. 17. 9. 1942 gestapo zatkl i třetího z výše jmenovaných bratrů Horkých, Jaroslava, tomu však nebyla prokázána žádná podvratná činnost proti tehdejší velkoněmecké říši a protektorátu, a tak byl za měsíc propuštěn na svobodu. 17. 9. 1942 gestapo zatkl i otce oněch třech bratrů, Aloise Horkého, zaměstnance železnic, ale tomu rovněž nebyl prokázána žádná podvratná činnost, takže byl 22. 12. 1942 propuštěn na svobodu. Další rodák z Hodova, který hrdinně položil za 2. světové války život, byl poručík Stanislav Mezlík, ten zahynul při velkomeziříčském povstání 7. května 1945.

V odbojovém hnutí byl zapojen řídící učitel z Hodova František Horký. Za 2. světové války byl starostou obce Stanislav Dobrovolný z č. 2 a ten obyvatele Hodova vždy upozornil na hospodářské a jiné kontroly německých kontrolních orgánů, navíc neohrožené poskytoval přístřeší několika členům odbojového hnutí. Byla to činnost odvážná a značně nebezpečná, v případě prozrazení hrozilo jisté nebezpečí jemu a celé jeho rodině; za to mu náleží uznání. Za války lidé v Hodově drželi při sobě, nenašel se zde žádný kolaborant či zrádce nebo udavač.

V lesích hodovských směrem k Rudíkovu je řada balvanů, které lid nazývá „Raubířskými skalami“. V nich se podle pověsti za středověku ukrývaly nejrůznější loupežnické bandy, které odtud podnikaly zhoubné loupežnické výpravy do okolí. Přepadaly kupecké karavany se zbožím putující nedaleko odtud po staré zemské stezce, směřující od Dunaje do Čech, dále prý přepadaly pocestné, okraje vesnic a osamělá stavení. Tak znepokojovaly celý kraj. Podle další pověsti vedla od Raubířských skal podzemní chodba na kraj Hodova do míst, kde je dnes budka váhy ZD, odtud prý loupežníci chodili do vesnice na lup. Podle druhé verze pověsti se v Raubířských skalách před více než 200 lety ukrývali synkové rolníků z okolních vesnic, aby se vyhnuli dlouhé vojenské službě. Ti se mstili budišovským pánům za jejich zlé činy a tvrdé roboty. Stali se postrachem širokého okolí a říkalo se jim „raubíči“.

U Hodova v trati „Na Vitoslavi“ můžeme spatřit kámen s vyrytým menším křížkem, znakem dámského přirození a číslicemi 11..., snad letopočtem, ale kdo ví. Poslední dvě číslice jsou již nečitelné. Pověst praví, že těmito místy vedla stará zemská stezka. Po ní prý měla v dávných dobách cestovat polská královská rodina a zde se měla narodit jejich dcera Vladislava. Královská rodina ještě do večera dojela do osady Brod (později přejmenované na Vladislav), kde se ubytovala v usedlosti se zájezdním hostincem. Tuto událost v trati Na Vitoslavi připomíná výše zmiňovaný památný kámen. Vladislava se prý po dosažení dospělosti stala v Polsku královnou (podle historických zpráv to však není dost dobře možné, protože žádná královna Vladislava v Polsku nikdy nevládla). Podle jiné pověsti se zde měl narodit manželce vysoce postaveného pána syn Vitoslav.

Místní část Hodova zvaná „Chalupy“, původně „Hodůvek“, je skupina domů v údolí potoka u Hodova. Tuto malou osadu (vždy patřila samosprávě obce Hodova), založil Jáchym, rytíř ze Stettenhofenu, kolem r. 1799 a nazval ji Hodůvkem. Dnes je součástí Hodova.

Čerpáno z: Obecní kronika Hodova

Vlastivěda moravská Velkomeziříčský okres, Aug. Kratochvíl, 1907

Kamenné památky na Třebíčsku, kol. autorů, 2012

Josef Mikulášek

Promluva rytíře Stettenhofena z 1. 12. 1794 k jeho poddaným

Joachym rytíř Stettenhofen

„Milí moji věrní! Božská prozřetelnost určila mne panstvím budišovského pánem. To jsem také dnes (1. prosince 1794) od Felisce svobod. pána z Friedenthalu, jeho c. k. apošt. majestátnosti direktoriálního koncipisty, jako plnomocníka hlavních dědiček (3 dcery bar. Jungwirtha) a poručníka po nebožtíku Frant. Jos. sv. p. z Jungwirtha jako prodávatele převzal. Přeji si srdečně, byste s láskou důvěrnou dnešní mé představení se přijali a mne považovali za svou právní vrchnost. Lásku, pokoj, mír a jednotu, z nichž pochází veškeré boží požehnání, jehož je k vespolnému našemu žití nevyhnutelně třeba, rač Bůh stále mezi námi zachovati! Sobě ukládám vždy za přísnou povinnost, každému spravedlnost a – pokud i mé movité jmění dovolí – dobrodiní prokazovati. Především je potřebí, abych vám horlivost v naše náboženství na srdce vložil, neboť z něho pochází pravá oddanost do prozřetelnosti a láska k bližnímu. Kdo Boha opravdu miluje, ten také přikázání boží zachovává, svého bližního miluje, jeho majetku nežádá, ani nepoškozuje. Z důvodů těch naději se, že i vy právě koupené mé zboží nebudete poškozovati, ani nedovolíte, by ubližovali mu snad jiní, abych byl s to vám všem, a především potřebným a nuzným pomocnou ruku svou skýtati a podávati. Přeji si vás všechny vůbec a každého zvlášť šťastným učiniti. Z té příčiny chci rustikální či katastrální grunty, jež obděláváte, vám do majetku za první polovici jich ceny vyceněné odevzdati i úroční pole, kterých za umluvený plat užíváte, lacino chci vám prodati. Těm, kteří již své živnosti zakoupili, polovici tržní ceny splatili, dlužnou druhou polovici té ceny prominu. Na výpomoc a ke snazšímu provedení toho úmyslu zaopatřil jsem sirotčímu úřadu zdejšímu peníze, od něho můžete si je vypůjčiti za obyčejný úrok. Jak nutno, ano potřebno to je, by každý svůj katastrální grunt, jež obdělává, měl i zakoupený! Vyžadujíť toho i nejvyšší zákony zeměpanské. Každý nahlédne, jak je prospěšno, když obdělávaný statek stále v ceně stoupá, jak je milo, že může menší živnost, zví-li o nějaké větší výnosnější, hodně draho prodati, nebo svým četným dětem, které pomáhaly na zvelebování živnosti vydatně svojí přičinlivostí, může dáti větší podíly. Naproti tomu je bolno, dostane-li jedno vše a ostatní ledajak se vybaví buď málem, nebo ničím, aneb když se starý hospodář ani výměny nemůže si předepsati ani vypůjčených peněz zajistiti. Má snaha směřuje k tomu, byste sobě nejenom statky a úrokové pozemky zakupovali, nýbrž byste se i z robotní povinnosti vyvazovali, jako již dva moji milí věrní začátek učinili zbavivše se robot (z č. 56 a 61 v B.) K tomu potřebuje každý jen upřímnou vůli a malý závdavek v hotovosti složit, nedoplatek zapůjčí mu sirotčí pokladna za obvyklý plat, a já chci veškeré nadační peníze, jimiž je panství zatíženo, tam uložit, aby vám mohlo být vždy pomáháno. Jaké dobrodiní, výhody, přednosti a užitek sprostění roboty přináší, netřeba mi vyličovati. Každý soudný člověk uzná sám. Ústav chudých jest nejdobročinnějším zařízením, a také je povinností každého křesťana trpícímu lidstvu přispěti ku pomoci a zjednati pomoc těm, kteří z části nebo vůbec nedovedou si vydělati vezdejšího chleba. Moje předky, pány budišovského panství, blahé paměti, nadchla láska k bližnímu, že zaopatřili ubohé ve „špitále“ (chudobinci). Ale i já chci a budu tato zařízení s největší ochotou a radostí podporovati, aby bylo vydatněji pomoheno trpícímu lidstvu a skutečným chudým. Ale, moji milí, nejen staré zmrzačené chudáky, ale i chudé dívky bez otce, bez matky, tedy sirotky, které nedovedou si chleba vydělati, musíme mít na paměti, aby staly se naší podporou užitečnými členy lidské společnosti, aby byly řádně vychovávány, vyučeny a vzdělány. Jinak, ponechají-li se samy sobě, oddávají se zahálce, žebrotě a jak zkušenost učí, stávají se takové děti výstředními a škodlivými členy lidské společnosti. Abych tento

den zvětšil a položil základ k tomuto blahodárnému ústavu sirotků, přidávám ke 300 zl., které jsou již uloženy v pokladně sirotčí, aby jimi bylo vypláceno služné úředníků, ještě tisíc zlatých na věčné časy jako nadaci budišovské sirotčí pokladně, by z úroků vzešlých z této jistiny byla vydávána podpora sirotků na panství. Prvními uživateli těchto úroků činím tyto čtyři sirotky: Jiřika Zahradku, Matěje Chybu, Matěje Janouška a Bartu Víta, a to tak dlouho, dokud si nedovedou vydělati sami chleba, a aby každý měl měsíčně 1 zl. a ve škole bezplatné vyučování.

Co jste jednomu z maličkých učinili jménem mým, mně jste učinili – a tak i mně způsobí se pravá rozkoš, když i vy tento závod budete rozmnožovati i nejpatrnějšími příspěvky a dárky, aby mohlo dostávat více sirotků podporu. Užitečno jest, dobývají-li se četné zde balvany z polí, luk a pastvisk zaváží-li se četné pole, louky, pastviny a činí-li se jimi většímu rozrývání orné půdy důkladná překážka. Já dle velikosti statku každému, kdo nejvíce kamenů natahá, jimi zmoly zaveze, vyplatím ze svých důchodů na svátek sv. Jáchyma, jenž připadá na neděli po Nanebevzetí Panny Marie, a sice nejpilnějšímu 6 zl., druhému 4 zl., třetímu pak dle zásluhy 2 zl. odměny, aby bylo docíleno větší horlivosti ve vzdělávání pozemků. Ten, kdo nejvíc ovocných stromů nasází a je ošetřovati bude, jakož i čtyři čeledíny v panských službách nejsilnější, dostanou po žních za stromy po 4 zl., titi po 8 zl. Posléze musím vám vytknout vadu, nešvár, který ze starých, surových časů zdá se pocházeti, že totiž mužové líbají mužům ruce – což mají činiti děti svým rodičům a nikoliv dospělí, a proto vás žádám, byste tomu odvykali na důkaz, že dle práva a povinnosti své poslušni mne býti chcete a budete – byste v tom mravu a způsobu počátek učinili. Podáte a stisknete mi ruku činíce slib poddanosti.“

Převzato:

Kronika obce Hodova do roku 1957

Archív redakce – Podobizna rytíře Joachyma rytíře Stettenhofena

Prvomájové „bejkárny“

S panem Edou Kratochvílem mám prima zážitek. Pod hrází rybníka jsme 30. dubna stavěli máj. Aby nám ji někdo ze sousedních obcí nepodřízl, měli jsme ji asi do tří metrů okovanou páskovým železem, které z kovárný zapůjčil Mirek Škarek. V lese se uřízlo i pár májek na střechy holkám, mimo ně i jedna více jak třímetrová smrková souška. Ve stavu naprosto střízlivém by nikdo na střechy potmě nelezl, v tu noc se střízlivost zase tak moc nevyskytovala. Jeden ze zhrzených ctitelů Milady Kratochvílové tu soušku dopravil na jejich střechu a vsoukal do komína. Nechal vyčínvat snad nějakého půl metru. Milada a pan Kratochvíl se s rozedněním pokusili tento stav zlikvidovat. Problém ovšem byl, že měli úzký cylindrický komín, dovnitř souška šla celkem hladce, v protisměru ale absolutně ne. Posléze bylo vidět pana Kratochvíla, jak ráhnem se pokouší zasunout suchý stromek hlouběji do komína. Dole v chodbě měli malá dvířka na vybírání sazí, v nich museli po 15–20 cm malou pilkou stromek se stlačenými větvemi upížlat, dotýčný kousek vytáhnout a totéž až do celkové likvidace opakovat. Dle syna Edy to byla práce šílená, dlouhá a podílela se na ní celá rodina.

Ten předmájový večer byl na „bejkárny“ opravdu úrodný. Jiná parta hustým vápnem lajnovala na silnici trasy, někde popsala vrata. Neznat tehdy autory, musel bych se dle zveřejněných intimností domnívat, že kýblem vápna a štětkou vládly ženy. Řezáčům

přidali netradiční venkovní protisluneční žaluzie – natřeli jim hustým vápnem okna včetně ráků. jar, pur, okená tehdy neexistovaly a tak Maruna s mamkou okna druhý den mydlily tekutým mýdlem. Nakonec křídla oken vysadily a myly je v požární nádrži na dolním konci. Zsvítlo slunko a okna vykazovaly opět velké šmouhy, takže se koupání oken v bazénu opakovalo. Maruna – jinak milá holka – při jakékoliv zmínce o oknech sýčela, že by jí to zmije mohly závidět. Dostat se pachatel v prvopočátku do rukou pana Řezáče, vykonávajícího tehdy řeznické řemeslo u Součků, došlo by k mordu, o kterém by se vyprávělo dodnes.

Bohumír Machát

Drobnosti

13. srpna 1790 pochovával Josef Pahnost arcikněz z Meziříče Františka Josefa svobod. pána z Jungwurtu, pána na Budišově, Tasově a Holubí Zhoří. Zemřel v 73. roce na slabost a sešlost věkem. Zaopatřoval ho Aleš Mareček, církev. kněz.

1805. Od tohoto roku až do roku 1809 byli Francouzi na Náměšťsku. V Budišově jako na půdě kraje jihlavského zdržovali se Rakušané. Ti chodili k Boží muce pod Budišovem a na kopeček „Šibeníčník“ na hlídku pozorovati Francouze u „Spálenin“ a Kojatína a k Pyšelu v tu stranu. Však Francouzové do Budišova tehdy nedošli. –

2. dubna 1807 v 1. čísle zámku pí. Maria Anna šlechtična z Touzera, roz. svobod. pí. z Engelhardta v 75. roce postižena mrtvicí.

1. dubna 1808 zemřel v čís. 43 Josef Málek, exservít a juvisdictionář v Budišově v 63. roce na prsní vodnatelnost. Pochovával ho Vincenc Preis z téhož řádu člen, nyní ve Vraníně.

24.–26. března 1815 zemřel v Budišově v č. 50. Friedrich Čáp, novoříšský premonstrát, jako zdejší kooperátor. Byl tu 3 leta 7 měsíců. Skonal na úbytě v 63. roce.

1876. v září 11. dne měsíce v čís. 37 Václav Throner, lesní 29 let starý vzal sobě za manželku Teklu, dceru Janovu Rosmanitovu, lékařovu z Myslibořic 25 let starou. Svědci hr. Pötting Pörsing a Frt. Neuber, direktor.

1821. v březně měsíci vzbouřili se veškerí rolníci na panství náměšťském, budišovském a i jinde vypovídající svým vrchnostem povinovanou poslušnost a vykonávání robot. Vzpouza tato vznikla v Rudlicích nedaleko Plavče. Tamější rychtář a starosta, z nichž první u vojska desátníkem, druhý pak šikovatelem, byli původcové onoho nedorozumění rozesílající vyslance ke druhým poddaným cizích panstev vytýkající jim, proč pořád robotují, ani již před třemi lety od robot prý cele jsou osvobozeni. Vrchnosti prý zrušení robot tají a příslušné patenty lidu vydati nechtějí. V tomto rozladění duchovní i světské vrchnosti jim vše řádně vysvětlily, před tresty je varující, leč marně; nebylo lze je od předsevzetí odvrátiti, až došlo zavalené vojsko je mocí utišíti. Do Budišova přišli Poláci a byli tu šest neděl.

Sedláci pobouření byli chytáni a bití. Pokaždé byli tázáni, zvláště ve Studenci: Budeš jezdit na robotu? – „Budu.“ I tvé děti? – „Ano.“ Podhrázský, Květoň č. 27, Jáchym, Suchánek č. 21 z Náměče byli v Brně rok žalářováni, ale tělesně trestáni nebyli. Tehdy všechno bylo vzhůru; a když se jich někdo ptal; kam jdeš? pln ohně odpovídal: „Na tu rebeliju!“

Zdejší správce Slanař byl původcem, že zdejší lid nebyl výstřednějším. On docela opatrně žádal lid, aby z lásky obdělal panské role, z obavy, aby sousední obce se nepozdvihly proti Budišovským, že jdou robotovati; nebo tehdy tomu, kdo svolil, slíbili mstu a také se mstili. Vojáky ty musili živiti. Nožička č. 22 tenkrát vyhořel a snad vinou Poláků.

Hrobka

Druhdy loď budišovského chrámu byla o tři schody nížeji poležena nežli nynější kněžiště. Z lodi vedl vchod kamenem označený do hrobky; ale když loď s kněžištěm byla vyrovnána, tehdy byl i vchod zazděn. Z kněžiště odvezeno hlíny téměř na stopu. Jiný vchod do hrobky vede od špitálu z té strany, kde v kněžišti jsou na epištolní straně lavice panské. Pan baron Karel Baratta kázal jedenkrát onen vchod z venku odkopati. Krypta jest 8 stop široká, 2 sáhy dlouhá, klenutá a cihlami dlážděna; nad tj. 8. stop vysoká. Tehdy tam v rakvi dlela paní vysoká, silná, arcit' již zpráchnivělá, ležít' prý tam již 50 let. Pan baron ji znal a ví o ní, když tam pochována byla.

1840. Od těch dob uváděn je v listinách od Budišova severovýchodně na „Zrádném kopci“ ležící věterák, jenž loňského roku (1877) zrušen jest, arcí páni teď desky na pile v palírně parou hnanou desky řezou. Tedy věterák stal se neužitečným; a nyní slouží za obydlí panských služebníkův.

1837, 14. 3. zemřel tu v čís. 1. Jan Richter v 77 roce, bývalý zeměměřič na nemoc plícní.

1837, 13. prosince zemřel v čís. 50. Josef Košťál, výměnkář ze Břeží v 64. roce svého věku vysilením.

1838, 6. března zemřel v čís. 50 P. Matyáš Košťál, farář zdejší na mrtvici v 33. roce stáří svého. Pochovával ho František Heller, děkan z Meziříče.

1839. August Hradecký, pomocník učitelský a učitel v Křižinkově na kuřimském panství, syn Frt. Hradeckého, tkadlce ve Vladislavě a Františky Vachianovy pojal za manželku Josefu, dceru Karla Davida, obuvníka v Budišově a Františky, dcery Aleše Jana z čís. 91.

14. 7. 1840

Č. 1. ve Vojslavě. Antonín Wurzinger (otec tasov. pana pojezdného p. Eduarda, a správce v Uhrách p. Hynka a pí. správcové v Budišově pí Adély Solvestrovy 32 let st. lesník ve Vojslavě, syn nebožtíka Antonína Wurzinger, lesníka ve Slavicích na nasavrcském panství v chrudim. kraji v Čechách a matky Aimy Mewrklovy, pojal za manželku Antonii, komornou u budišovské vrchnosti, dceru Antonína Rojsmanita, lékaře v Hrotovicích a Marie, dcery Janovy Judmanovy (27 let staré). Oddával Jan Rojsmanit, farář v Troubstě.

26. ledna 1844 František Fitz, pomocník školy tasov. byl nalezen oběšen u silnice na stromě k č. 1. v Kamenné patřícímu. Bylt' 40 let stár. 27. ledna t. r. bylo tělo jeho soudně prohlíženo a nalezeno, že smrt tato od mrtvice a zadušení pošla. Dne 30. byl ve vší tichosti pochován.

1851 na sv. Annu odpoledne přišly průtrž mračen a kroupy. Mračno táhlo od Topola přes Budišov, Mihoukovice a Kamennou. Krup napadlo na píď vysoko. Vody teklo tolik,

že po Budišově tekla přes mostek a silnici. Studně u kovárny Škarkovy č. 66. i s veškerým kopečkem kolem sebe byla zatopena; dolní část městečka byla vesměs vodou zalita, takže voda dosahovala až do „purečku“ domku č. 24. Jezírek byl pln vody, Zápona a Stračinek taktéž; tohoto posledního hráze, po níž se dosud jezdilo, byla stržena, tak že nyní po panské půdě pod hrází nová cesta zavedena býti musela. – Na „Dlouhých“ vše bylo potlučeno. Kromě toho nestalo se nijaké další neštěstí.

1850. 2. 7. V čís. 67 pod kůlní u Pospíšilů, po domě u Tkadlců vzňal se oheň, jenž rozšířiv se v požár vypukl a téměř 30 domů, mezi nimi kostel, fara i škola popelem lehly. Z řečeného domu vítr oheň vedl přes hospodu, školu k faře a kostelu. Lidé hleděli sebe i své zboží všelijakým způsobem uchrániti. Tehdejší podučitel, pan František Žák, nyní (18. 7. 1878) v Dolní Libochově učitelem, nesl na zádech pí Vojáčkovou, učitelku, na nohy nemocnou, pod kostel obávaje se, že ve škole shoří. Na kopečku se s ní, ana byla tělnatá, svalil a sebe slabého a i ji zle porachotil. – Od těch dob Budišov neúhledně jest vystaven, ani tehdy sedláci nouzí tak ledabylo domy znovu upravovali a střechy všechny slámou kryli.

Jan Tvarůžek

Cesta

*Váhavě kráčím cestou,
konečky prstů jak slepec do předu tápám.
A přece mám v očích světla,
a v prsou je vůle.*

*Jak školáci ve škamnách sedíte řadou,
pozorně sledujete hru, kterou počinám.
Toho všeho nedbám, neboť jsem jako nevidoucí
a oslepen stkvoucimi světly.*

*Je mně, jako bych pohládit jen svůj útulek směl,
dojdu-li tam, a po jeho stěnách jen rukou přejeti jemně.
A potom zas odejdu, aniž kdy zatoužím nazpět:
tak svaté je místo, kam kráčím.*

*Snad proto váhám cestou
a konečky prstů jak slepec do předu tápám.
Neboť nechci stanouti ve světle jako vzpurný vetřelec,
nýbrž jako vděčný poutník před svojí zázračnou soškou.*

Richard Weiner

Z BUDIŠOVA A OKOLÍ

Zateplení školní budovy, výměna oken a prázdniny

Před rokem jsem na tomto místě popisoval situaci ve škole během prázdninových úprav a avizoval plánovanou rekonstrukci školy v letošním roce. Z výběrového řízení vzešla firma (I. Vyškovská stavební společnost, s. r. o.), která na počátku dubna započala se zateplením školy a s výměnou oken. Stavební úpravy musely být koordinovány tak, aby co nejméně narušily provoz ve škole. Omezení v určitých prostorách, stěhování tříd, ale hlavně zvýšená prašnost a hluk provázely výuku v posledních týdnech školního roku. Na prázdniny i z tohoto důvodu nastoupili žáci o několik dní dříve.

Podívám-li se na rekonstrukci z odborného hlediska, tak musím poděkovat dodavatelské firmě za profesionalitu během stavebních úprav. Čas a hlavně počasí se podepsaly na stavu fasády a oplechování střechy. Tím vznikly vícenásledky v mnohem větším rozsahu, než se původně v projektu předpokládalo. Díky podpoře a vzájemné komunikaci vedení městyse s dodavatelem se podařilo tyto problémy vyřešit a stavbu dokončit. Vyměnila se okna, budova se zateplila a školní budova dostala po více než šedesáti letech nový kabát.

Bohužel se zateplením půdních prostor se objevily další nečekané problémy. Dlouho očekávaný déšť přinesl zjištění, že v havarijním stavu je střecha celé školy. Desítky louží na fólii, která kryje izolaci, nás nutí podniknout v brzké době další opatření, aby nedošlo k jejímu znehodnocení. Zde bych chtěl ocenit přístup pana místostarosty Ondráčka, za jeho důslednou kontrolu probíhajících stavebních prací a pomoc při řešení nenadálých situací.

Čas hlavních prázdnin bývá každoročně směřován k zajištění výmaleb, plánovaných rekonstrukcí a nutných oprav. Letošní výměna oken toto z finančních důvodů omezila.

Stavební práce přinesly oproti jiným rokům mnohem víc práce jak pro uklízečky a školníka, tak i pro učitele. Bylo nutné přestěhovat inventáře kabinetů a tříd nebo je alespoň zakrýt proti prachu. Vnitřní práce se zúžily na opravy poškozené malby kolem oken a na rekonstrukci první třídy (výměna zářivkových svítidel – sponzorský dar, výmalba, nové lavice a židličky) a vstupního vestibulu.

Děkuji zřizovateli, všem žákům, zaměstnancům, zákonným zástupcům, nájemcům prostor školy i veřejnosti za pochopení a trpělivost, kterou projevili při probíhající rekonstrukci. Odměnou je nám všem nejen ekonomický aspekt, ale především krásná škola, která může být chloubou městyse. Naši žáci i učitelé v ní najdou příjemné prostředí ke své práci a touze po vědění.

Mgr. Milan Procházka, ředitel školy

Základní škola Budišov

Vážení čtenáři Budišovského zpravodaje, uplynulé tři měsíce byly především ve znamení letních prázdnin. Během nich se ve škole událo mnoho nového – nejen v interiéru, ale také v exteriéru školy. Změna je i na dálku patrná na první pohled.

V několika týdnech před prázdninami prožili žáci se svými učiteli mnoho zajímavého. V následujících příspěvcích se Vám pokusíme atmosféru konce školního roku 2014/2015 přiblížit.

Dětský den

1. června žáci z deváté třídy připravili pro svoje spolužáky a děti z mateřské školy dětské dopoledne. Děti procházely různá stanoviště, která byla připravena v zámeckém parku. Mohly si vyzkoušet jízdu na starých kolech, koloběžkách a další úkoly sportovního rázu. Na posledním stanovišti je čekalo malé občerstvení.

Seiferos

Den dětí jsme oslavili také tím, že jsme se stali zvědavými účastníky výukového programu společnosti Seiferos zaměřeného především na environmentální výchovu.

Akce byla uskutečněna v rámci projektu OPVK, za podpory ESF v ČR, program pro rozvoj klíčových kompetencí – Klíč k poznání.

Za energií do elektrárny

V přečerpávací vodní elektrárně Dalešice si žáci prohlédli Francisovu turbínu ve skutečné velikosti, podívali se do hráze a byli přítomni i rozběhu dvou ze čtyř turbín druhé nejvýkonnější vodní elektrárny u nás.

Jaderná elektrárna Dukovany nám byla představena v nově otevřeném a zrekonstruovaném informačním centru. Na modelech a pomocí videí jsme mohli sledovat princip štěpení uranu až po výrobu elektrické energie. Byli jsme také seznámeni s ukládáním vyhořelého paliva do kontejnerů a s vizí, jak se bude tento proces řešit v budoucnu.

Návštěva odlišných, ale neméně důležitých provozů přinesla spousty zajímavých informací ze světa energie všem zúčastněným.

Akce byla realizována v souvislosti s udržitelností projektu Perspektiva II, který na ZŠ Budišov probíhal v rámci programu OPVK v roce 2009–2012 (financováno z ESF a rozpočtu ČR).

Ročníkové práce žáků 9. třídy

I letos všichni žáci deváté třídy během školního roku zpracovávali svoji ročníkovou práci. Téma práce bylo spjato s různými vzdělávacími oblastmi a žáci si ho vybrali sami. Svá díla formou powerpointu s výkladem představili žákům sedmé a osmé třídy. Ti nejúspěšnější prezentovali svoje ročníkové práce i před veřejností. V podvečer 16. 6. tak mohli všichni návštěvníci školy obdivovat profesionálně zvládnuté prezentace a řečnické

schopnosti našich deváťáků. Program byl zpestřen zpěvem žákyně Jany Uchytílové ze 6. třídy. Na závěr svátečního setkání mohli všichni ochutnat různé druhy čajů z čajovníku (bílý, zelený, černý...). Ochutnávka byla vlastně součástí poslední prezentace, která se touto rostlinou, již zná celý svět, zabývala.

Prezentovaná témata:

1. Košová Kamila - Keňa
2. Ošmera Lukáš - Škoda
3. Tůmová Kateřina - Afrika
4. Vostalová Zuzana - Balet
5. Hortová Vendula - Londýn
6. Adamová Sabina - Tsunami
7. Kameník Jan - Mayská civilizace a její pyramidy
8. Machátová Nikol - Vady očí
9. Pacalová Monika - Rio de Janeiro
10. Rausová Veronika - Černobyl
11. Dočkal Richard - Airsoft
12. Voborná Nikol - New York
13. Eichlerová Lada – Čaj

Akce byla uskutečněna v rámci projektu OPVK, za podpory ESF v ČR, program pro rozvoj klíčových kompetencí Klíč k poznání.

Zábavný vědecký park VIDA Brno

Žáci naší školy se ve středu 17. 6. vypravili do zábavného vědeckého parku VIDA v Brně. Zde na ně čekalo 150 interaktivních exponátů. Unikátní stálá expozice je rozdělena do čtyř tematických celků: Planeta, Civilizace, Člověk a Mikrosvět. Všechny exponáty byly velmi zajímavé a ocenili jsme i to, že jsme si je mohli vyzkoušet.

Pohádková noc ve školce

Školní parlament uspořádal pro děti z MŠ Pohádkovou noc ve školce, která proběhla ve čtvrtek 17. 6. Ve školce přespalo celkem 39 dětí. Na tento večer připravili rodiče dětí pohádkové hody, následovala módní přehlídka v pyžamech, nechyběla diskotéka a noc jsme zakončili hledáním skřítky, který tu přespává. Na dobrou noc četla děvčata malým kamarádům pohádky.

Akce byla realizována v souvislosti s udržitelností projektu Perspektiva II, který na ZŠ Budišov probíhal v rámci programu OPVK v letech 2009–2012 (financováno z ESF a rozpočtu ČR).

Rozloučení s 9. třídou

Žáci devátého ročníku se v úterý 23. 6. rozloučili s panem starostou Petrem Piňosem na městysu Budišov. Podepsali se do kroniky a byl jim předán malý upomínkový balíček. Všem přejeme úspěšné vykročení do další etapy jejich života.

Dny otevřených dveří jsou výbornou příležitostí, jak se podívat do výuky, projít si budovu školy, zavzpomínat na školní léta. Upřímně Vás k nám zveme.

www.zsbudisov.cz

Za kolektiv pedagogů ZŠ Budišov Jana Janová

Jen „Velká skála“?

Kdo jede po silnici z Budišova do Pyšela, patrně si nepovšimne skupiny balvanů po levé straně silnice, třebaže pozemku, na němž se nacházejí, se odjakživa říká „U velké skály“. Skála – či spíše balvan, dle níž je lokalita pojmenována, není sice nijak mohutná – měří asi kolem čtyř metrů – ale přece jen její silueta na menší vyvýšenině vyniká nad jejím okolím.

Není to však pouze její výška, která stojí za pozornost, ale především její tvar. Pozastavte na chvíli svůj stroj a udělejte si k ní asi dvěstěmetrovou procházku. Cestu volte takovou, abyste nadělali co nejmenší škodu na družstevním pozemku, který ji obklopuje. Nu – a posuďte sami, co vám tvar skály připomíná.

Z profilu pokrývá jakási čapka nebo přilbice přísnou tvář s orlím nosem, oči jsou přivřené – jakoby se nechtěly dívat proti paprskům poledního slunce. Podívejme se však na „hlavu“ z anfasu, a co vidíme? Právě oko se potutelně otvírá pod čtverácky nasazenou čapkou a mohutný škleb úst pod nosem dodává tomuto balvanu bizarní grotesknost. „Hlava“ je orientována severojižním směrem. Za zátylkem na straně severní je jakoby podepřena jedním menším balvanem.

Jedná se o dílo lidských rukou? Nevím! Je však docela pravděpodobné, že je to pouze jedno z mnoha uměleckých děl, zůstavených matkou přírodou, která za pracovní náčíní měla pouze vítr, prach, vodu a mráz. Byla to však pouze větrná eroze, která obrušovala (odborně řečeno) porfyrovitý syenit tak dlouho, až z něj vykouzila nynější – a jistě zdaleka ne konečný – tvar? Nebo již jen dotváří to, co kdysi před dávnými věky započala lidská ruka? Vždyť první zmínky o osídlení zdejší krajiny spadají do počátku 13. století. Každý nechť popustí uzdu své fantazii! Ať však přiznáte autorství tomu či onomu činiteli, musíte uznat, že se jedná o dílo hodné pozoru a onoho zastavení v dnešní honbě za časem.

18. XII. 1973

(inr)

Já zabloudím všude, aneb Jak jsem málem upadla do deprese

Upoutávka na nějakou výstavu mně připomněla moji návštěvu v Muzeu romské kultury v Brně. Svoje skleněné obrazy vytvořené originální technikou tam tehdy vystavoval naivista Rudolf Dzurko. Výstava trvala už více než čtyři měsíce, takže nebylo divu, že prvotní zájem už opadl. Navíc jsem tam přišla chvíli před polednem, měla jsem tedy ochotného průvodce sama pro sebe a musím uznat, že se mi opravdu věnoval.

Když jsme skončili s prohlídkou (a stálo to za to!), promítl mi ještě krátký dokument o zmíněném umělci a doporučil mně navštívit také stálou expozici o původu a životě Romů v rámci už zaplaceného vstupného. No, nekupte to! Moc se ale omlouval, že musí jít na poradu. Ujistil mě, že můžu být v muzeu neomezenou dobu a dovedl mě do horního patra, kde se ta stálá výstava nacházela. Byla umístěna v mnoha menších sálcích, do každého vedlo několik vchodů.

Musím uznat, že dojem byl většinou velkolepý. Vkusně uspořádané exponáty a u nich spousta zajímavých textů. Ovšem kdybych si je chtěla všechny podrobně přečíst, musela bych tam být několik hodin. Tolik času jsem neměla, ale myslím, že mně nic důležitého neuniklo. Asi za hodinu jsem měla dojem, že jsem všechno podstatné viděla a je tedy načase odejít. No jo, ale kudy? Hned ze začátku mi trochu vadilo, že tam chyběly šipky určující směr prohlídky. Nikdo asi nepočítal s tím, že tam přijdu já s nulovým orientačním smyslem. Takže zbývala metoda pokus–omyl.

Když jsem si uvědomila, že v některých místnostech jsem už potřetí, trochu jsem zneklidněla a začala si toužebně přát, aby někdo přišel. Nestalo se tak. Asi tady bídně zahynu, moji kostru nebo mumii přiřadí ke stálým exponátům a můj duch tady bude navěky strašit. Nakonec jsem se ale po nouzovém schodišti dostala ke vchodu a vyšla jsem na ulici s pocitem, že jsem vyvázla ze spárů smrti.

Ale teď bez legrace. Stalo se mně už párkrát, že když jsem si v některé méně známé čtvrti chtěla nadejít, většinou jsem si zašla, ovšem abych beznadějně bloudila v jednom patře nevelké budovy, to tu ještě nebylo. Zaplavil mě pocit méněcennosti – vypadá to, že budu brzy zbavená svéprávnosti a na procházky budu chodit jen na dohled od našeho domu a raději s doprovodem.

Snažila jsem se přijít na jiné myšlenky a kupodivu se mi to pak v tramvaji podařilo. Blízko sedící spolucestující se bavili o počasí, což je dost nudné téma. Zpozorněla jsem,

až když slyšela citovat známou větu: „Poručíme větru, dešti, kdy má pršet a kdy vát.“ Její autor jistě netušil, že si z ní lidé budou dělat legraci ještě po desetiletích.

Nevím, kdo to byl, možná jsem to nevěděla nikdy, ale zřejmě toho „prorocství“ později litoval. V jednom rozhlasovém pořadu se pak svěřil, že od známých dost zkusil. „Je sucho, poruč, ať sprchne!“ Nebo: „Už by toho deště mohlo být dost. Zaříd' to!“ Ze svého dětství a jarého mládí pamatuji takových „skvostů“ víc, ale ten meteorologický nic nepřekonal.

Nicméně mně v hlavě hned naskočilo pár dalších úryvků o tehdejších našem skvělém životě a o zářné budoucnosti. V jedné písničce nás například ujišťovali, že „na Ostravsku budem rubat' jako na Donbase.“ Víc si nepamatuji, ale z podobně laděné písničky je těch střípků víc. „Prosil jsem ji v autobusu, aby dala aspoň pusu, Ona ale ne a ne, že robim jak o hodech.“ A refrén: „Hlava z olova, bída hotová, když děvushka trucuje. Hlava naměkko, štěstí daleko, když děvushka nechce.“ Chlapec šel ale do sebe: „...a já na dole zlomil normy dvě a najednou šlo to. Zas ji prosím. Ona na to: Třeba deset, moje zlato. Než rok s rokem a tak dál – děvushku si havíř vzal.“

Vzpomínám si ale, že i tehdy jsme z rádia slyšeli občas něco opravdu vtipného. Ostatně pár „hlášek“ jsem už někdy dříve ve Zpravodaji uvedla. A i tehdy v té tramvaji mě napadala spousta útržků. Nebudu předstírat, že si přesně pamatuji, které to byly, už je to několik měsíců. Možná se mi vybavilo, jak prodavačka odpověděla nespokojenému zákazníkovi, který sháněl Knihu přání a stížností, nebo pana vedoucího: „Nevěřte na zázraky. Dotyčná kniha je ve vazbě, pan vedoucí taky.“ A třeba něco jiného.

Jako pubertáčka jsem dokonce jednou psala do rádia, aby mně poslali texty několika vtipných písniček, které se mi líbily, ale nevysílaly se zas tak často, abych si je pamatovala. Nejvíc jsem toužila po Písni o Ivetě. Samozřejmě mně neposlali nic, ale přece jen mi odpověděli a vysvětlili, proč to nedělají. A tak i o té Ivetě mi zůstalo v hlavě jen něco málo. Začalo to líčením jejích půvabů a pak „...měla hned dva nápadníky. Ten jeden s břichem jako sud, má auto, banku a peněz žoky. Druhý je student a je chud, modrooký, outloboký.“ Následovalo, co jí sliboval boháč a pak: „...ten druhý jenom květy z hor nosil jí v lepé důvěře. Iveta dlouho nerozmýšlela a vzala si – toho bankéře. A svědomí ji netíží, šťastně si žije v Paříži.“

Možná jsem vás těmi nesouvislými vzpomínkami nudila. Omlouvám se. Mně ale ty střípky tehdy pomohly. Ani jsem se nenadála a byla jsem v pohodě doma. Nicméně jestli ještě někdy půjdu do romského muzea, vezmu si pro jistotu někoho s sebou.

Marie Holasová

Volám déšť

„Ohó, volám déšť, déšťů pán, oceán, chce pít“ zpíval někdy v roce 1967 Waldemar Matuška. Tak to už tehdy snad taky nepršelo?

Je druhá polovina července léta Páně 2015. To poznamenávám proto, aby to bylo černé na bílém zaznamenáno v solidním médiu na věky věků. Teploty se celý týden pohybovaly kolem 35–37 stupňů Celsia, žádné vodní srážky, neprší a neprší. Padaly teplotní rekordy. V tropických hicích trpí příroda, a tedy i lidé, protože jsme její součástí. Sucho ničí porosty zemědělcům, na Horácku schnou bílé břízy, a my, upocení lidé,

nevíme, kam se schovat. Klimatizátory jedou naplno a v potocích a řekách se voda plahočí po dně, že umírají i ryby. O koupání v rybnících ani nemluvě. Nizoučká stébla ovsa na poli u Doubravy by snad nešla svázat ani do snopů. Tráva je žlutá, jako na africké savaně. Moji chudáci brambory jsou oťáplé, a když jsem v brázdě pomaličku odhrabával tu žulovitě písčitou hlínu, byla sypká, jako do přesýpacích hodin.

„Tvůj Pán pohrdá pláčem mým,“ pokračuje text písně. No, jestli to má pomoci, tak se také modlím:

„Ohó, volám déšť, ať dá vodu té krajině, ať žízní nezhyne. Volám déšť do naší krajiny. Ať přinese jí svěží vláhu a nastolí opět rovnováhu. Nechť zaplní řeky a svažší schnoucí rostliny. Dej, Pane, ať voda pomůže a neškodí a nic zlého Budišovu nepřivodí.“

Čtenáři sami uvidí, až budou číst Budišovský zpravodaj 3/2015, jestli to pomohlo.

Ing. Rostislav Tesař, foto Ladislav Dokulil

Sloveso

Vyšla jsem si na procházku. Byl krásný slunečný, jarní den. Šla jsem, kam mě nohy nesly, až jsem se ocitla v lese. Nikde ani človíčka, jen les šuměl a z větví stromů bylo slyšet ptačí zpěv. Zaposlouchala jsem se do tohoto jarního ticha, protože šumění lesa ani zpěv ptáků není hluk, a bylo mi svátečně, jako by mě někdo hladil po duši.

Najednou jsem však uslyšela slaboučké lkání. Rozhlédla jsem se kolem sebe a hleděla tím směrem, odkud pláč přicházel. Pod něžně zelenou břízkou jsem najednou uviděla děvčátko.

Nebo to byl chlapeček? Šla jsem k němu a ptám se: „Co tu děláš sám v lese a proč pláčeš?“

„Oni mě vyhodili, vyhnali, nechtějí mě znát, nemají mě rádi a docela na mne zapomněli.“ pravilo to dítě. „Kdo tě vyhodil a odkud?“ ptám se. No přece Češi. Vyhnali mě z českého jazyka. Při tom jsem byl vždycky způsobilý a rád jsem lidem působil radost. Jistě, také jsem někdy způsobil dopravní nehodu, požár, zlou krev, jak se říkávalo, a také škodu a povodeň. Při tom jsem však nejraději působil dobro.“ Plačtivým hlasem mi povídal chlapec. Nebo to bylo děvčátko? „Už vím, byl neutrum, sloveso,“ pomyslíla jsem si. „Ano, ano“ zvolal chlapec, tedy dítě, jakoby četl mé myšlenky a radoval se, že jsem jej poznala. „A víte, čím mě nahradili? Slovesem zapříčiniti. Když jsem byl ještě doma, ve školách, v knihách a rozhlas, vždycky jsem slýchal, že sloveso zapříčiniti je krkolomné, ve srovnání se mnou málo pěkné, a v dobré češtině se nevyskytuje. Nyní jsem ale nežádoucí já. Poslouchejte rozhlas či televizi. Cokoli se přihodí, je to zapříčiněno a ne způsobeno. Co mám jenom dělat, když už mě nechtějí a zapudili mne?“

Dítě zase slaboučce zaplakalo, rozběhlo se do houští lesa, a zmizelo. Zůstal mi po něm jen pocit lítosti nad tím, jak z našeho jazyka mizí slova a sluníčko, jako by se z modré oblohy ztratilo.

ZC

Kovářská

*Hlubiny země železo plodí,
výheň je lůno, kterým se rodí.
Oheň je železa bratr:
v mládí svém pod jednou střechou
společně přebývají;
Krev je mu sestrou,
spolu si zpívají, o sobě sní a spolu si hrají.
K tanci a zpěvu jim kovář poskytne důvod:
že znám jeho jméno a znám jeho původ
železa mistrem zváti se mohu.
Chvála buď Bohu!*

Jan Atlet

Květiny Panně Marii Bolestné

*Líto je léta, odlétá-li,
plašší je, plachý pozdní svít,
matné se leskne, jasné kalí,
pro ptáky příkaz: vypravit.*

*Květinám pokyn: uvadněte,
v semenech tvary najdou klid,
brzy tu čas, jen nebe kvete,
sedm hvězd Plejád: okolík.*

*Je zkraje října, Matka Boží
Bolestná nesmí sama lkát,
jedu se sehnout mezi hloží,
chtěl bych jí skromný puget dát,
pro tebe vždy se najdou květy,
už z mládí to vím od Přátel,
někde se choulí margarety,
že by se svízel nenašel?*

*Před plotem v mezi vidím zdálky,
tvůj pláč mi, Paní, ostří zrak,
zvonky dva, chrpu, tři fialky,
do vázy modra akorát.*

*Něco mi říká, přidej v tempu,
odněkud pronikavý jek,
prstama obruč pevně semknu,
ted' nepíchnout a jet a jet,
proti jde mužský se sekačkou,
ač trávy sotva na palec,
na uších klapky, čapku vmáčklou,
v té chvíli pro mne čertův žnec.*

*Zápolím marně s obrubníkem,
ach zapomenu modlit se,
na chlapa křičím: Milost s kvítkem!
křičím to nahlas, velice,*

*on pomine mne, jede jede,
ze zvonků, z chrpy prašná tržišť,
za mnou se ani neohlédne,
nad fialkami škrtnu kříž.*

*Květů ti, Paní, nepřivezu,
dá-li Bůh, zjara petrklíč,
líto je, smutno, úřad frézu
s rozkazem vyslal: Kvítky pryč...*

*Snad v jiném kraji čtvrté růže
z prokřehlých poupat vykvetly,
ty, Paní, všechno zdárně zmůžeš,
to, co bychom my popletli,*

*pošli tam malou Terezii,
slavila svátek před pár dny,
růže s ní, sestry, v nebi žijí,
zemské ji prosí: utrhni.*

*Je vůbec něco, co já umím?
A když ne, na mou prosbu dáš?
Najdeš-li zrnko mezi trnům,
jež z vlasů Synu vyjímáš,*

*proměň mou slzu, jednu kapku,
ve vodu čistou, živoucí...*

*Má z něj být kvítek pro mou Matku?
optá se Ježíš, zalej s ní.*

Plejády – hvězdokupa v souhvězdí Taurus (Býk)
pro tebe vždy se najdou květy – upravená citace z Mých přátel Jakuba Demla (Svízel)
margarety – lidově kopretiny, říkávala jim tak má babička
malou Terezii – sv. Terezie od Dítěte Ježíše (z Lisieux), zvaná malá pro odlišení od sv. Terezie z Avily; zobrazována s kyticí růží; svátek nyní 1. X.

Jaromír Zelenka

„Setkání 7“ na zámku v Náměšti nad Oslavou

Mezinárodní setkání umělců.

TO NENÍ
OBYČEJNÉ VEJCE
TO Z NĚHO VYKLUBAL SE
SVĚT
A NIKDO NEVÍ KDO JE SNESL
A KDY JE SNESL NAPOSLED
JAN SKÁCEL

Jaromír Gargulák, VEJCE, bronz, 2015

Igor Čierny, PES OBRANÁR, ocel, kámen, 2014

Pavel Tasovský, MEZI KRUHY, ocel, dub, 2015

Václav Kyselka, PUPCI SVĚTA, dubové dřevo, 2014

Olbram Zoubek, ZASLÍBENÁ, ZASLÍBENÝ, cement, 2013

Čechtín – smírčí kámen

Roku 2012, když probíhal podzimní cyklus přednášek, který pořádalo muzeum Třebíč, mě oslovila kamarádka Hanka: „Emane, víš o tom kameni u Čechtína?“ Shovívavě jsem se usmál: „Hanko, ten kámen jsem po více jak 60 letech objevil. Podle zápisků a fotky, které pořídil pan František Peštál st. 16. 8. 1951. Nikdo v okolních obcích již nevěděl, kde křížový kámen z 16. století stál. Měl jsem z toho tenkrát nepředstavitelnou radost. Vyskočil jsem ze struhy na silnici, ruce šly do věčka nad hlavu a na celé okolí jsem řval *Viktoria*. Do notesu jsem si pak zapsal: Nález 27. 3. 2011 – 17 hodin, 16 minut. Za pomoci kolegy, trampa Karla Průši a jeho kamarádů jsme křížový kámen nově 7. 7. 2012 usadili. Dokonce o tom informovala Česká televize.“ „No jo, ale toto je novodobý křížový kámen. Přišli na něj Škrdlovi, když tam obhlíželi meze, na kterých rostou lískové keře, jestli se letos urodily oříšky.“ Hned následující den jsem Pavla navštívil. Vysvětlil mně, kde se kámen nachází, a že je na něm letopočet 2012. A dokonce se nám podařilo z internetu zjistit, kdo je majitelem pozemku, na kterém kámen stojí.

Netrvalo to dlouho, nasedl jsem na kolo, projel Čechtínem směrem na Kamenici a po pár minutách, na velkou vzdálenost, jsem kámen uviděl. U křížku jsem odbočil doprava a podél třetí meze, přes pole, jsem se dostal k ostrůvku, na kterém se kámen nachází. Stojí zde statná třešeň, je zde několik opracovaných starých kamenů a úžasný výhled do kraje. Magické místo.

Křížový kámen je vysoký 82 cm, jeho šířka je 65 cm a síla 13–22 cm. Na přední straně je pozitivní latinský kříž, jeho výška je 67 cm. Na zadní straně je letopočet 2012, slunce o průměru 14 cm, menší negativní kříž a monogram. Na pozvání od knihovnice jsme měli

s Karlem přednášku o památných kamenech na Třebíčsku v Červené Lhotě. Zde se jedna paní nabídla, že mi domluví schůzku s autorem křížového kamene. To už jsem věděl, proč kámen vznikl. Rodině ve 29 letech zemřel syn na leukemii. Nepomohlo ani dárčovství kostní dřeně od mladšího sourozence.

Byl to zvláštní pocit, když jsem zmáčkl zvonek na rodinném domě. Majitel brzy rozptýlil mé obavy. Během krátké doby se rozpovídal: „Tu myšlenku, něco na našem pozemku, který nám po roce 1989 vrátili, vztyčit, jsem nosil v hlavě dlouho. Původně tam měl stát dřevěný kříž. Když se mě dostala do rukou vaše kniha o památných kamenech a našel jsem tento kámen, bylo rozhodnuto. Jeden čas jsem s kamením pracoval. Vaše knížky mám obě, podle nich některé objekty vyhledávám. No, byl jsem moc překvapený, když dva měsíce od postavení kamene se o tom už vědělo. Ta paní, co dojednávала naše setkání, říkala, že jste na besedě vysvětloval, že smírčí kámen je pouze ten, který se zachoval a je k němu dohledaná smírčí smlouva. Pro mne je ale náš kámen smírčí. Tím, že jsem kámen vytesal a postavil, jsme se s manželkou smířili s tím, že nám Bůh vzal syna.“

4. 12. 2014

Emanuel Nožička

Z PŘÍRODY

Papouščí keř

V dnešní době se vesnické dvorky a zahrady podstatně změnily. Mizí ovocné stromy, zelenina na záhonech se pěstuje minimálně a zahradě vévodí bazén s okolním anglickým trávníkem, který je pečlivě sesekáván. Prostorné dvory zdobí zámková dlažba, v níž je ponechán čtvereček na nějaký ten keř.

Důsledky tohoto vývoje jsou patrné již dnes u vlaštovek, které z našich dvorů prakticky vymizely. Úbytek stromů neprospívá ani včelám, čmelákům či ostatnímu hmyzu. Opravdu se všechno obrací jenom k horšímu? – Myslím si, že tomu tak není.

Změnám zabránit nelze. Jedno však lze, hledat cestu jak pomáhat znovu na naše zahrady navracet potravu všem těm včelám, motýlům, broukům a ptákům.

Jednou z cest je znovu vysazovat ovocné stromy všude tam, kde je to jen trochu možné. Někdo může namítnout, že na to je potřeba mít místo. To je sice pravda, ale pro ono hledání stačí i menší prostor. Mám na mysli především vysazování bylinek, kdy je účinek minimálně dvojitý, prospívají našemu zdraví a zároveň jsou zdrojem potravy velkému množství hmyzu. Třeba u květů echinacey (třepatka nachová) se ke dvěma účinkům přirazuje účinek třetí, a to úchvatný pohled na poletující houf motýlů.

Tento rej motýlů lze spatřit i na tibetském šeriku (Komule Davidova), a to už se vracím znovu k zahradám, kde je alespoň trocha místa. Tento trvanlivý keř dosahující někdy až 2 m lze vysadit třeba u plotu. Velké květy tohoto šeriku jsou obsypány pestrou směsí hmyzu a je velkým dobrodružstvím pomocí encyklopedie určovat jednotlivé druhy. A do této kategorie lze zařadit i „papouščí keř“.

Větývka tohoto keře se mi dostala do rukou od kamaráda. Jeho přesný název je klejicha hedvábná (glejovka americká), pochází ze Severní Ameriky, vyžaduje teplejší sušší oblasti, u nás se vyskytuje především na jižní Moravě a dále na Slovensku, odkud se přenesl i na naše zahrádky.

Je to medonosná rostlina (často se vysazuje u včelínů) dosahující výšky až 2 m. Květy jsou barvy bílo-růžové a plody dozrávají v srpnu až září. Semena mají lesklé bílé hedvábné chloupky, které se dříve používaly na vycpávání pokrývek, ze semen se lisoval olej. Jedná se o rostlinu vytrvalou (větvička pocházela z 20 let starého keře), jejíž větve se na podzim zkrátí nad zemí a zjara vyraší nové výhonky.

Větvičku jsem dostal i s plody. Je až neuvěřitelné, jak připomínají ptáky (podle toho místní název papouščí keř). Z vyprávění jsem se dozvěděl, že tatínek kamarádovy manželky vždy utrhl několik plodů, zavěsil je za stopku–zobáček do nádoby s vodou, očka jim naznačil černým fixem a iluze pijícího ptáka tak byla dokonalá. Vše můžete posoudit na přiložených fotografiích.

Karel Pavlíček

Urbi et orbi

*Město mlh, kraj za mrakem,
až za obzorem skrytý je kraj mraku.
Snad jenom zázrakem
lze mluvit o zázraku:
za městem pole máku.*

Jan Atlet

Jiné město

*Lednové ráno, chladno není
jen sem tam vlhké dláždění
města jež prázdné zdá se.*

*Již opar povystoupil, kráčí tu
v svědectví úžasu a kráse
kdos tichý v matném přísvitu.*

*Svět tvarů zvolna v zrak se zařezává
blízko je království i moc i sláva.*

Jan Atlet

SPORT

Budišovští triatlonisté válčují Vysočinu

Tak nějak bychom mohli ohodnotit počínání mladých sportovců z Budišova na triatlonových závodech po celé Vysočině.

Druhá sezóna v jejich podání je opět skvělá a sportovní klání velmi často končí úspěchem některého z nich. Po loňském začátku, kdy skupinu tvořilo místních osm dětí, se letošní základna rozrostla na úctyhodných 19 dětí. Pro doplnění je nutno dodat, že mladí triatlonisté jsou součástí trebičského oddílu TJ Spartak Třebíč, kde k nim patří jejich další kamarádi.

Triatlon je multisport, kde se ukáže nejen fyzická zdatnost, ale hlavně psychická odolnost v náročných situacích. Připravenost na letošní letní závody prověřilo převážně horké počasí, a tak si mladí sportovci nejednou sáhli na dno svých sil.

V minulém příspěvku byla popsána struktura pravidelných tréninků založených na plavání v trebičském bazénu Laguna, vyjíždkách na kolech a běžeckých trénincích či kondičních hodinách v tělocvičně. Dvakrát ročně se ladí forma na společných víkendových soustředěních v rekreačním středisku na Jalovci. Nutno podotknout, že dobrá příprava přinesla ovoce a zelenobílé oddílové dresy byly vidět na stupních vítězů po celé Vysočině (Jihlava, Třebíč, Moravské Budějovice, Žďár n. S., Velké Dářko...).

Velkou pochvalu si zaslouží Tomáš Kazda (žák 8. ročníku ZŠ), který na krajské úrovni v triatlonu nemá ve své kategorii soupeře a vítězí s velkým náskokem. I z tohoto důvodu Tomáš za podpory rodičů vyjel na zkušenou na dva závody českého poháru (Opava, Tábor) a ani zde se výsledkově neztratil (6. a 5. místo).

Další úspěchy si ze závodů pravidelně odváží Miroslav Křehlík a mezi děvčaty Natálie Roušová (oba 7. ročník). Ve starší kategorii jsou vidět Lukáš Coufal (9. ročník) a Ivana Jurová (8. ročník). Všichni jmenovaní jsou dobrým příkladem jak pro své vrstevníky, tak i pro nejmladší oddílové kamarády.

Ze stručného nastínění aktivit je vidět, že z finančního hlediska je tento sport dosti nákladný. Proto patří poděkování všem sponzorům, kteří našli odvahu a prostředky a podporují dvacet mladých tváří v jejich pohybových aktivitách, a rodičům, že své děti nenechají zahálet.

Za tréninkovou skupinu Milan Procházka

Stručný výčet hlavních úspěchů:

	McRAI cup	Pohár Vysočiny v TT	Český pohár v TT
Kazda Tomáš	1.	1.	5. a 6. místo
Křehlík Miroslav	3.	2.	
Coufal Lukáš	3.	2.	
Roušová Natálie	3.	2.	
Jurová Ivana	2.	2.	

O „Pohár starosty městyse Budišova“ – 3. ročník turnaje v kopané „starých pánů“

Každoročně v prvních dnech měsíce srpna se mužstvo Starých pánů Budišov-Nárameč utkává s fotbalisty z našeho družebního města, Budišova nad Budišovkou. V roce 2011 jsme ve spolupráci s panem starostou našeho městyse, panem Petrem Piňosem, založili tradici turnaje starých pánů na našem hřišti. První ročník turnaje o „Pohár starosty městyse Budišova“ v roce 2011 vyhráli naši kolegové z družebního města. V roce 2013 putovní pohár získali domácí, a proto bylo hlavní otázkou, zda se domácímu mužstvu podaří obhajoba. Soupeři obou Budišovů byla tentokrát dvě mužstva z Brna. Prvním byl tradiční soupeř a již pravidelný účastník – DUKLA Brno a druhým mužstvo SK Slatina.

Dne 1. 8. 2015 pak naši borci nastoupili v sestavě: brankář Oldřich Kazda, v obraně Pavel Vidlák, Josef Kopečný, Milan Koš, Jiří Pacal, Petr Suchánek, Tomáš Langr a Pavel Karas. V záložní řadě tady byli Richard Ležák, Jiří Vašíček, Alois Nováček, Karel Suchánek a Jaroslav Doležal. V útoku se střídali Svatopluk Pokorný, Josef Čáslava a Petr Tesař.

Systém turnaje byl pro všechna zúčastněná mužstva náročný, protože se každý utkal se všemi zúčastněnými. Vše se odehrálo pod bedlivým vedením trojice rozhodčích pánů Karase, Voneše a Vévody.

Hned v prvním utkání se střetly oba Budišovy a byl k vidění dramatický zápas dvou vyrovnaných soupeřů. Než se „domácí“ pořádně na hřišti rozkoupali, přišla nešťastná teč Milana Koše a Budišov nad Budišovkou byl o gól vpředu. Domácím se ve druhém poločase podařil dokonalý obrat a po brankách Petra Suchánka a Petra Tesaře se nakonec radovali z vítězství 2:1.

Budišov (u Třebíče)

Budišov nad Budišovkou

Druhé utkání bylo brněnské derby Dukly a SK Slatina. SK Slatina je ostrášené mužstvo hrající brněnskou ligu „starých pánů“ a to se projevilo ve všech směrech a byla z toho krutá porážka Dukly v poměru 0:6.

Dukla Brno

SK Slatina

Ve třetím utkání se domácí mužstvo „Starých pánů“ z Budišova se střetlo s fotbalisty SK Slatina. Fotbalovou úrovní to bylo jistě nejlepší utkání turnaje. Na obou stranách bylo několik vyložených šancí ale buď střelci netrefili branku, nebo brankáři svá mužstva

podrželi výbornými zákroky. Konečný stav 0:0 byl spravedlivým vyjádřením poměru sil na hřišti.

V dalším utkání nastoupili proti Dukle Brno hráči Budišova nad Budišovkou. Z počátku byl k vidění vyrovnaný fotbal. Hráči Dukly měli několik velmi dobrých střeleckých příležitostí, ale jejich střelci měli vychýlenou mušku. A tak opět zapracovalo staré pravidlo nedáš–dostaneš. Hráč Dukly špatně rozehrál míč v blízkosti svého pokutového území a nabídnutou šanci hráč Budišova bez problémů využil. Druhý poločas již byl v režii mužstva Budišova nad Budišovkou, což přineslo konečný výsledek 3:0 ve prospěch Budišova.

Mužstvo SK Slatina jistě myslelo na celkové vítězství v turnaji. K tomu potřebovali porazit Budišov nad Budišovkou. Brněnští hráči Slatiny měli jednoznačnou herní převahu, ale jejich střelci netrefovali branku soupeře nebo v jednom případě zázračně zakročil brankář Budišova.

Starosta městyse Petr Piňos předává pohár vítěznému mužstvu z Budišova (u Třebíče)

A když z ojedinělého protiútku se podařilo Budišovu vstřelit vedoucí gól, byly šance brněnského mužstva na celkové vítězství mnohem menší. SK Slatina nakonec přece jen aspoň jednu branku dala a před posledním utkáním turnaje měli brněnští hráči aspoň teoretickou šanci na celkové vítězství.

V posledním utkání nastoupili domácí proti Dukle Brno a domácí potřebovali pro celkové vítězství zvítězit. Cesta k celkovému vítězství se domácím otevřela hned po deseti minutách, kdy obránce Dukly nešikovně atakoval v pokutovém území útočníka domácích Sváta Pokorného a byl z toho pokutový kop. Milan Koš pak pokutový kop nekompromisně proměnil ve vedoucí branku. Petr Tesař pak již jen potvrdil jasné vítězství domácích dvěma góly na konečných 3:0.

Pan starosta Petr Piňos pak předal „Pohár starosty městyse Budišova“ do rukou kapitána domácího mužstva Pavla Karase a domácí mohli slavit obhajobu putovního poháru.

Turnaj se vydařil ve všech směrech, k čemuž přispělo pěkné počasí, hojná účast diváků, velmi dobré sportovní výkony všech zúčastněných mužstev a občerstvení zajištěné naším fotbalovým oddílem. Akce ukázala, že sportovat na dobré úrovni se dá i ve starším věku.

Za rok s fotbalem zase na shledanou v Budišově nad Budišovkou.

Ing. Ladislav Glovacz

FC Budišov-Nárameč A

Stojící zleva: Švec Libor – trenér, Nováček Karel, Kozuň Jaroslav, Molnár Matěj, Hrádek Roman, Dobrovolný Milan, Hráček Lukáš, Carda Zdeněk

Klečící zleva: Obůrka Tomáš, Sedláček Matěj, Nováček Tomáš, Votoupal Michal, Hort Jiří, Věžník Karel, Horký Lukáš

Ležící: Trnka Lukáš

Rozlosování I A třídy, skupina B, ročník 2015/2016 – podzim 2015

Datum	Den	Utkání FC Budišov-Nárameč A hřiště Budišov	Zač.	Výsledek
8.srpna	sobota	Čáslavice – FC Budišov-Nárameč A	16:30	1:2
16.srpna	neděle	FC Budišov-Nárameč A – Třešť	16:30	2:0
22.srpna	sobota	HFK Třebíč B – FC Budišov-Nárameč A	16:30	1:1
30.srpna	neděle	FC Budišov-Nárameč A – Vrchovina B	16:30	3:0
8.září	neděle	Nová Ves – FC Budišov-Nárameč A	16:00	0:3
13.září	neděle	Telč – FC Budišov-Nárameč A	16:00	2:2
20.září	neděle	FC Budišov-Nárameč A – Vladislav	15:30	1:0
26.září	sobota	Náměšť nad Oslavou – FC Budišov-Nárameč A	15:30	
4.října	neděle	FC Budišov-Nárameč A – Kouty	15:00	
10.října	sobota	Želetava – FC Budišov-Nárameč A	15:00	
19.října	neděle	FC Budišov-Nárameč A – Rantířov	14:30	
25.října	neděle	Žďár nad Sázavou B – FC Budišov-Nárameč A	14:30	
1.listopadu	neděle	FC Budišov-Nárameč A – Hrotovice	13:30	
8.listopadu	neděle	FC Budišov-Nárameč A – Čáslavice	13:30	

FC Budišov – Nárameč A 2014/2015 – konečná tabulka

Pořadí	Mužstvo	Skóre	Body
1.	Velké Meziříčí B	56:24	60
2.	Nová Ves	65:36	51
3.	HFK Třebíč B	66:41	45
4.	Kouty	61:36	45
5.	SFK Vrchovina B	54:44	43
6.	Rantířov	52:52	40
7.	Hrotovice	61:66	37
8.	Žďár nad Sázavou B	45:61	36
9.	Náměšť nad Oslavou-Vícenice	55:56	35
10.	FC Budišov-Nárameč	41:49	30
11.	Želetava	56:63	28
12.	Vladislav	40:52	26
13.	Štěpánov nad Sázavou	43:69	25
14.	Rapotice	33:79	19

Svoboda v Číně

Nebojte se, nebude politický podčárník. To jen Petr Svoboda byl na atletickém mistrovství světa v Pekingu nejdříve v rozběhu 110 m překážek diskvalifikován, poté, když rozhodčí uznali svou chybu, připuštěn do semifinále, kde skončil na osmém místě časem 13,67 s. Tak třeba to za rok na olympiádě v Riu bude lepší.

POČASÍ

Měsíční úhrn srážek

červen	19,5 mm
červenec	42,5 mm
srpen	70,7 mm

Horké léto v Budišově

Průměrná teplota v letních měsících (červen, červenec, srpen) byla letos v Budišově od roku 1979 čtvrtá nejvyšší a činila 19,4 °C. „Na vině“ je zejména srpen, který ve stejném časovém období svou průměrnou teplotou 21,4 °C obsadil 2. místo (za srpnem 1992 – 22,6 °C, který byl vůbec nejteplejším měsícem od roku 1979). Letošní červenec byl se svou průměrnou teplotou 20,2 °C pátým nejteplejším, zatímco červen 2015 měl průměrnou teplotu 16,6 °C (průměrná teplota v červnu od roku 1979 byla 16,5 °C, v červenci 18,6 °C, v srpnu 18,2 °C a v letních měsících 17,8 °C).

Nejteplejším rokem za posledních 37 let byl rok 2003 s teplotou 20,1 °C, což „zařídil“ zejména jindy nejchladnější letní měsíc červen 20,2 °C (stejně jako ve sportu nejslabší dělá výsledek).

Přestože letošní léto nezvítězilo, bylo opravdu velmi horké. Jak na tom byl celý rok, to se dozvíme na jeho konci. Výsledek bude v jarním zpravodaji 1/2016.

Ladislav Dokulil

Staré návraty

Pootevřená skříň s několika prázdnými ramínky
avšak u dávno zrezlých kamen
jak naschvál čerstvě nastříbřené roury
kde se tu bere patnáct let po pohřbu
tahle nezkrotná otcova záliba
Ach pusté místnosti, ševelící už jen šepotem
mé lásky k zmizelému
vanutím touhy po tvaru, po rozluštění...
Na vystěhovaných zdech kouřové stíny
po sňatých obrazech
podlaha u dveří věru pobělená
omítkou oddrolenou před tolika lety
zásahem vynášeného klavíru
Proč vníká minulé příbojem obrazu nebo snu
v nepohnutý přístav našeho srdce
v neproměnnou horoucnost
jež daleké přibližuje
a blízké odkrývá v symbol
Kolikrát ještě vejdu v bičující přítmi
abych rozvázal i zauzlil minulost
a protkal dalšími labyrinty už dávno prošlé!

Pavel Rejchrt

OBSAH

Září	1
ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE	3
Usnesení č. 6 ze Zasedání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 26. 03. 2015	3
Usnesení č. 7 ze Zasedání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 28. 05. 2015	3
Usnesení č. 8 ze Zasedání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 29. 06. 2015	3
Parkování v městysi Budišov	4
Pravidla a předpisy	4
Problematická místa – aktuální stav a řešení	6
Spokojenost občanů s životem v obci	7
A. Základní informace	8
B. Spokojenost se službami	8
C. Informovanost občanů	9
D. Životní prostředí	9
E. Doprava obce	9
F. Služby obce	10
G. Kultura	10
H. Závěr	11
UPOZORNĚNÍ VŠEM ODBĚRATELŮM PLYNU V BUDIŠOVĚ	12
ZPRÁVY	13
Noblesní stará dáma nespěchala	13
O pohár starosty městyse Budišov	14
Nový duchovní správce budišovské farnosti	16
R. D. Mgr. Jiří Polach	22
Radost nejenom budišovských žen a jejich příznivců	23
Výstava drobného zvířectva	27
Základní škola Budišov do nového školního roku	30
Budišovský zámek jinak IV	32
Z HISTORIE	40
Z budišovské školy XXIV (ročník 1965)	40
III. třída, 1972/73	40
VII. B, 1977/78	41
IX. B, červen 1980	41
Budišovská historie	42
Z historie Hodova	43
Promluva rytíře Stettenhofena z 1. 12. 1794 k jeho poddaným	46
Prvomájové „bejkárny“	48
Drobnosti	49
Cesta	51
Z BUDIŠOVA A OKOLÍ	52
Zateplení školní budovy, výměna oken a prázdniny	52
Základní škola Budišov	54
Dětský den	54
Seiferos	54
Za energií do elektrárny	55

Ročníkové práce žáků 9. třídy	55
Zábavný vědecký park VIDA Brno	56
Pohádková noc ve školce	57
Rozloučení s 9. třídou	57
Jen „Velká skála“?	58
Já zabloudím všude, aneb Jak jsem málem upadla do deprese	59
Volám déšť	60
Sloveso	61
Kovářská	62
Květiny Panně Marii Bolestné	63
„Setkání 7“ na zámku v Náměšti nad Oslavou	64
Čechtín – smírčí kámen	66
Z PŘÍRODY	68
Papouščí keř	68
Urbi et orbi	70
Jiné město	70
SPORT	71
Budišovští triatlonisté válčují Vysočinu	71
O „Pohár starosty městyse Budišova“ – 3. ročník turnaje v kopané	72
Rozlosování I A třídy, skupina B, ročník 2015/2016 – podzim 2015	77
FC Budišov – Nárameč A 2014/2015 – konečná tabulka	77
Svoboda v Číně	77
POČASÍ	78
Měsíční úhrn srážek	78
Horké léto v Budišově	78
Staré návraty	78